

Vlaams
Parlement

vergadering **C11**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 7 oktober 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de uitvoering van het Mediadecreet wat de particuliere radiozenders betreft – 61 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het toezicht van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) op de naleving door de openbare omroep (VRT) van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap voor 2015 – 90 (2015-2016)	8
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, en aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de conservatoriumbibliotheken – 59 (2015-2016)	11
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de stijging van de ticketprijzen in de cultuursector – 3033 (2014-2015)	15
VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de onzekerheid van het voortbestaan van Beaufort, de triënnale voor hedendaagse kunst langs de kust – 3082 (2014-2015)	22
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de erkenning van sociaal-culturele bewegingen – 4 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de etnisch-culturele federaties – 78 (2015-2016)	25
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de aanstelling van nieuwe bestuursleden in Vlaamse cultuurhuizen – 62 (2015-2016)	34
VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over Kunsterfgoed – 67 (2015-2016)	38
VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de overdracht van buitendiensten van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media naar het lokale niveau – 84 (2015-2016)	40

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de uitvoering van het Mediadecreet wat de particuliere radiozenders betreft – 61 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, we hebben het hier al regelmatig gehad over het toekomstige radiolandschap, maar concrete beslissingen blijven uit en dat betekent dat het huidige Mediadecreet nog steeds van kracht is.

In artikel 134 van het Mediadecreet lezen we in het derde lid: "Ten minste een jaar voor het vervallen van de erkenning moet een nieuwe erkenningsaanvraag worden ingediend. Als de Vlaamse Regering geen beslissing heeft genomen zes maanden voor de erkenning vervalt, wordt de erkenning stilzwijgend verlengd voor een periode van een jaar, met behoud van de toepassing van de andere bepalingen van dit hoofdstuk."

In artikel 242 is er een overgangsmaatregel daarvoor: "De beperking tot de resterende duur van de lopende erkenningsperiode, vermeld in artikel 134, geldt enkel voor erkenningen die worden uitgereikt na de datum van inwerkingtreding van dit decreet. Radio-omroeporganisaties die een erkenning en vergunning gekregen hebben voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet, behouden hun erkenning en vergunning voor de duur die bepaald was op het moment van de uitreiking van de erkenning of vergunning. Alle erkenningen en vergunningen die voor de inwerkingtreding van dit decreet werden uitgereikt aan particuliere radio-omroeporganisaties, blijven gelden tot 25 september 2016." Dat is belangrijk. "Erkenningen en vergunningen die aan particuliere radio-omroeporganisaties worden uitgereikt na de inwerkingtreding van dit decreet vervallen op 25 september 2016."

Uit die twee artikels samen valt af te leiden dat de particuliere radiozenders het best de afgelopen weken opnieuw een erkenningsaanvraag indienden, omdat 26 september 2016 intussen minder dan een jaar verwijderd is. Als zij hun toekomst willen veiligstellen, konden zij dat het best doen, vooral ook omdat er nog onduidelijkheid was over uw plannen, minister. U hebt al wel eens wat in de pers gezegd, maar officieel hebben zij nog niets vernomen.

Minister, ik heb enkele vragen over die termijn. U kondigde in de pers aan dat u de huidige erkenningen zou verlengen in afwachting van een nieuw frequentieplan en een aangepast Mediadecreet. Daar gaan we intussen allemaal van uit, maar toch. Waarom werd dat niet officieel aan de radiozenders meegedeeld?

Bij gebrek aan officiële communicatie houden de zenders zich aan de bepalingen van het huidige Mediadecreet. Bent u op de hoogte van nieuwe erkenningsaanvragen? Hoeveel werden er ingediend en kregen de aanvragers een antwoord? Zo ja, wat was het antwoord?

Wat is de timing voor het nieuwe radiobeleid? Wanneer zult u het Mediadecreet wijzigen en wanneer plant u een nieuw frequentieplan?

Er is een tweede luik aan mijn vraag, een ander dossier met betrekking tot de uitvoering van het Mediadecreet over de particuliere radiozenders. Er is weinig media-aandacht aan geschonken, maar het volledige netwerk van radioketen Story FM is recent overgenomen door FamilyRadio. FamilyRadio is een product van Vlacora BVBA. Het is nu te horen op alle frequenties van Story FM, behalve ergens in Antwerpen stad. Vlacora BVBA ziet het netwerk van FamilyRadio nu plots uitbreiden naar 33 frequenties. Er zitten ook 'dubbels' bij. Daarmee bedoelen we: voor Leuven

en Lier zijn er bijvoorbeeld twee frequenties met hetzelfde product. Ook in Herentals zou dat het geval zijn. Er is de 105.7, die vermeld wordt in de frequentielijst, maar ook de 107.7. Een franchisestation in dezelfde stad met hetzelfde product dus.

Bijkomend is Vlacora BVBA ook de exploitatiemaatschappij achter radionetwerk ClubFM. Dit product is te horen volgens hun frequentielijst op 54 frequenties. Onderaan beide websites www.radioclubfm.info als www.familyradio.be is de naam Vlacora BVBA duidelijk vermeld. De groep Vlacora BVBA bezet zodoende maar liefst 87 frequenties met één landelijk product, frequenties die initieel voor lokaal gebruik bestemd waren. Er is volgens ons geen enkele lokale ontkoppeling van programma's, maar het is wel mogelijk om per frequentie te adverteren.

Dat doet ons denken aan het verhaal dat ik hier bracht op 25 juni 2015 over Nostalgie. Men neemt graag de lusten, maar niet de lasten. Nochtans is het huidige Mediadecreet heel duidelijk. In artikel 145, paragraaf 1, punt 2c, staat : "De lokale radio-omroeporganisaties brengen dagelijks een aanbod van lokale informatie met aandacht voor de aankondiging en verslaggeving van sociaal-culturele, sportieve, economische en politieke gebeurtenissen in het verzorgingsgebied. De dagprogrammering van de lokale radio-omroeporganisatie bevat minstens drie journaals, die gericht zijn op het verzorgingsgebied. Voor de journaals is een hoofdredacteur verantwoordelijk. Elk journaal bevat ook lokale onderwerpen."

Wij zijn in de commissie, allemaal hoop ik, voorstander van een divers en pluralistisch aanbod en tegenstander van de verschraling van de radiomarkt. Het is toch vrij schrijnend dat in 2003, bij de vorige erkenningsronde, netwerken als Vlacora BVBA het, door een mooi ogend uitgeschreven dossier vol belofte lokale content, vaak hebben gehaald van mensen uit de streek met goede ambities om échte lokale radio te maken, zoals het decreet het voorschrijft, zoals de wens was van de decreetgever. Ik wil u dan ook oproepen om bij het uittekenen van het toekomstige radiobeleid er alles aan te doen om dergelijke situaties te vermijden. Wij willen daar in elk geval aan meehelpen.

Minister, ik heb een aantal concrete vragen over dit dossier. Welke controles worden er momenteel uitgevoerd op de naleving van de bepalingen van artikel 145 van het Mediadecreet?

Voorziet u in bijkomende controlemechanismen op de correcte opvolging van artikel 145 in het nieuwe frequentieplan en het hieraan gekoppelde aangepaste Mediadecreet?

Op welke manier denkt u een onderscheid te zullen maken tussen de netwerken enerzijds en de onafhankelijke radiozenders anderzijds opdat frequenties voor lokale radio niet worden bezet door een landelijke speler?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, mevrouw Brouwers, sta me toe om te zeggen dat ik uw vraag heel terecht vind, ook al is het niet aan een minister om dit te zeggen: alle vragen zijn terecht. Maar ik begrijp dat u de bestaande onrust in het radiolandschap voor een stuk vertolkt. Ik zal proberen om u enige geruststelling en het nodige perspectief te geven.

We weten natuurlijk allemaal dat het een heel complexe oefening is, een evenwichtsoefening tussen de landelijke radio-omroepen, de vroegere regionale radio-omroepen en de lokale radio-omroepen, met daartussen – dat haalde u in het tweede deel van uw vraag correct aan – de ketenradio's.

Een toekomstgerichte herziening vergt niet enkel een aanpassing van het Mediadecreet, ook de verschillende uitvoeringsbesluiten met betrekking tot de

radio-omroep zullen moeten worden aangepast, evenals het procedurebesluit voor de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM). De kans is zeer reëel dat ook het frequentieplan zal moeten worden gewijzigd. En afhankelijk van de aanpassingen die we daar doorvoeren, kan deze aanpassing mogelijk ook nog aanleiding geven tot internationale coördinaties met de buurlanden over deze frequenties, hoewel ik – dat wil ik duidelijk zeggen – dat laatste wil vermijden.

Deze complexiteit heeft tot gevolg dat het niet mogelijk is om de nodige decretaale en andere wijzigingen te vervolledigen voor 25 september 2016. Ik heb daarom de piste geopperd en de doelstelling uitgesproken om deze datum uit te stellen, wat de facto neerkomt op een verlenging van de erkenningen. Dat ik dit niet officieel gecommuniceerd heb aan de radiosector – dit is voor een stukje de oorzaak van de onrust – heeft te maken met het feit dat dit nog niet decretaal gewijzigd is en ik geen engagementen kan nemen tegen het Mediadecreet in, anders had ik dat wel gedaan.

Het is logisch en correct dat een aantal radio-omroepen een nieuwe erkenningsaanvraag hebben ingediend conform het Mediadecreet. Zolang het decreet niet gewijzigd is, dient het ook gevolgd te worden. Verschillende aanvragen kwamen binnen bij de VRM, de administratie en op mijn kabinet. In totaal gaat het om 36 aanvragen die binnen zijn, dat is natuurlijk een beperkte groep ten opzichte van het gehele landschap. Ik zeg u gewoon hoeveel er binnen zijn, ik zeg dus niet dat er andere binnen hadden moeten zijn. Laten we zeggen dat deze verenigingen een voorzorgsmaatregel hebben getroffen.

De aanvragers hebben tot op heden nog geen formeel antwoord gekregen. Uiteraard proberen we hen mondeling wel enige toelichting te geven. Conform het Mediadecreet beschik ik over een termijn van zes maanden om een antwoord te bezorgen.

In het eerste jaar van deze legislatuur hebben mijn kabinetsmedewerkers en ikzelf gesproken met verschillende stakeholders. Dat wil zeggen dat op basis daarvan diverse scenario's werden onderzocht door onze ingenieurs. Ook het Mediadecreet werd onder de loop genomen. Ook heb ik bijkomend een financieel-economische impactanalyse laten uitvoeren met betrekking tot een aantal scenario's.

Deze studie wordt in de loop van de maand oktober definitief opgeleverd, dan is het moment van de waarheid stilaan aangebroken. Ik wil immers mijn toekomstige beslissing nemen op basis van een goede argumentatie en van feiten, niet op basis van indrukken en losse ideeën. Het gaat over beleid, over juridische mogelijkheden en beperkingen en over technische mogelijkheden en beperkingen. Een en ander heeft, zoals u weet, ook een algemeen economisch kader. Al deze informatie, die nauwgezet bijeen gespaard werd de voorbije maanden, wordt momenteel grondig verwerkt en afgewogen.

Ik kan u meegeven dat ik op basis van deze informatie in het begin van volgend jaar zal aangeven op welke wijze ik het toekomstig radiolandschap vorm wil geven. Dan zal het kader duidelijk zijn. Dat is dan ook het startschot om het technische werk aan te vatten en het decreet te wijzigen en om parallel het frequentieplan af te stemmen. Daarna kunnen de nodige uitvoeringsbesluiten worden opgemaakt. U begrijpt dat dit een tijdrovende oefening is die heel wat weken en maanden in beslag zal nemen vooraleer alles rond en goedgekeurd is. In tegenstelling tot wat men zou verwachten op basis van het relatieve stilzwijgen van de voorbije maanden – ik heb u aangegeven waarom, het is een beetje de zaak van de kip en het ei – zal ik wel degelijk tijdig en duidelijk communiceren wanneer op basis van een aangepast frequentieplan en binnen de contouren van een gewijzigd decreet, een nieuwe erkenningsronde zal plaatsvinden.

Mevrouw Brouwers, ook al neem ik uw bekommernis over de door u aangehaalde ketenradioproblematiek mee, ik zal me voorlopig niet uitspreken over individuele

dossiers. Ik zal dat over geen enkele radiozender doen. Maar ik heb u goed beluisterd: ik denk dat de bekommernissen die u hebt geuit over diversiteit en verschraving ook de mijne zijn. Ze worden meegenomen in de hele oefening. Ik zal me vandaag niet uitspreken over een specifiek dossier, dat zal globaal gebeuren.

U vroeg ook of er controles worden uitgevoerd op de naleving van de bepalingen van artikel 145 van het Mediadecreet. Als omroepen zich niet zouden houden aan de voorwaarden van het decreet en de uitvoeringsbesluiten en dus hun erkenningen, dan komt het niet aan mij als minister toe om hier op te treden, maar aan de VRM als toezichthouder op het Mediadecreet. De lijst met uitgevoerde luisteronderzoeken die de VRM steekproefsgewijs uitvoert, wordt maandelijks geactualiseerd en gepubliceerd op de website van de Vlaamse Regulator voor de Media, namelijk onder de rubriek 'radio, tv en netwerken', doorklikkend naar monitoring van radio-uitzendingen. De uitgevoerde controles zijn enerzijds luistercontroles die ofwel ter plaatse in het zendgebied van de radio gebeuren of, indien de radio zijn omroepsignaal ook via de eigen website streamt, vanuit de kantoren van de VRM. Twee medewerkers van de VRM voeren anderzijds gemiddeld twee tot drie dagen per week veldcontroles uit en leggen technische werkbezoeken af. De VRM stelt dat hij met betrekking tot de naleving van artikel 145 op dit ogenblik weinig problemen kan vaststellen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik dank u. Het hele radiodossier is natuurlijk heel complex, dat weten we allemaal. Dat u daar de nodige tijd voor nodig hebt, daar hebben we ook alle begrip voor.

Er is mij iets niet echt duidelijk. Het decreet is wat het is. De radio-omroepen moesten hun erkenning opnieuw aanvragen vóór 26 december. U zegt dat het er 36 zijn. Wat is de juridische situatie van diegenen die dat niet hebben gedaan? Kunnen we dat nog corrigeren via het decreet? Het zou toch jammer zijn dat diegenen die zijn voortgegaan op wat er in de pers is verschenen, niet meer in aanmerking zouden komen. De juridische situatie lijkt mij op dit moment moeilijk.

Met diegenen die wel correct hebben gehandeld volgens het decreet zal er wellicht geen probleem zijn. Maar wat dan met die anderen? Dat is mij na uw antwoord nog niet zo duidelijk.

Ik zal toch eens een kijkje nemen op de website van de VRM om te zien of ze naar FamilyRadio of die frequenties hebben geluisterd. Misschien kunnen zij dan de nodige maatregelen nemen. Het is inderdaad niet aan u, zoals u terecht hebt opgemerkt. Ik zal dat verder bekijken. Het is maar één voorbeeld en misschien moeten we ons niet uitspreken over individuele dossiers. Dat kan wel allemaal zo zijn, maar het optellen van al die dossiers in de loop der jaren, sinds 2003, maakt wel dat we een ander landschap hebben dan we eigenlijk als decreetgever hadden bedoeld. Ik hoop dat we er in het komende jaar, de komende twee jaren aan kunnen werken om dat te verbeteren.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Wat mevrouw Segers zegt, is natuurlijk waar. Er rijzen in de sector heel wat vragen en er bestaat wat ongerustheid. Blijkbaar zijn er al mensen die aanvragen doen enzovoort. Persoonlijk zou ik zeggen: laat ons eerst die regelgeving, de voorwaarden en de criteria netjes opschrijven. Tot zolang heeft het volgens mij weinig zin om aanvragen te doen. Het lijkt mij een absurde situatie. We moeten zo snel mogelijk duidelijkheid scheppen.

Minister, u hebt al aanduiding gegeven van het kader dat u ziet. We weten dat er wat tijd verloren is gegaan met dit dossier, ook in de vorige legislatuur. Ik denk

dat we inderdaad zeer snel een heel goede timing moeten hebben en hoe dan ook aan die regelgeving, aan dat kader moeten werken om te komen tot een divers radiolandschap maar ook een economisch leefbaar radiolandschap. Dat hebben we al een aantal keren gezegd. Het zal misschien niet gemakkelijk zijn, maar we moeten ervoor zorgen dat het economisch leefbaar blijft.

Als er criteria zijn, moeten ze natuurlijk ook worden gevolgd. Het was zeker in de vorige ronde zo dat men met een mooi dossier kwam, soms de concurrentie daarmee de loef afstak, maar uiteindelijk, zodra de goedkeuring was verkregen, daar verder zijn laars aan lapte. Dat moeten we in de toekomst vermijden.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik wil mij graag aansluiten bij de terechte bekommernis van mevrouw Brouwers. De vraag om uitleg die zij heeft gesteld, is inderdaad heel belangrijk. De essentie is dat we moeten blijven vrijwaren dat we de echt lokale diversiteit van het radiolandschap bewaren, dat de echt lokale radio's hun plaats kunnen krijgen, maar dat ze tegelijkertijd leefbaar moeten zijn. We moeten daarin een compromis vinden.

Ik denk dat we in deze moeilijke situatie twee dingen moeten doen. Snel én grondig – soms moet dat kunnen: én snel én grondig – werk maken van de communicatie naar de indieners, om duidelijk te maken dat ze hun vergunning niet verliezen omdat ze niets hebben ingediend, en ook werk maken van de procedures en het herschrijven van het decreet. Volgens mij ligt de flessenhals bij het uitschrijven van de procedure en de criteria voor de toekenning bij de VRM. Die is nu niet waterdicht en moet dat wel worden. Wat de controles betreft, denk ik dat de VRM zijn werk doet. Het doel moet zijn om de spookradio's en de landelijk verdoken netten eruit te krijgen en de kans te geven aan de echt lokale radio's.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik wil de zaak naar de essentie brengen naar aanleiding van de laatste betogen. Een aantal elementen zijn daarbij belangrijk. Eerst is er het economische aspect. Ik heb het dan over alle radio's, van de nationale topradio's tot de minder bekende, waar het economische aspect misschien minder relevant is. De radio's maken ook deel uit van het ecosysteem. Dat wilden we nauwgezet onderzoeken. Het is een belangrijk element, of we dat nu willen of niet.

Verder is er het element van onze politieke doelstellingen: de diversiteit enzo voort, het bewaken van de verschillende evenwichten, ook van de oorspronkelijke decreetgever, over lokale radio's en dergelijke.

Er is ook een juridisch element. Er wordt hier gezegd dat een aantal procedures werden omzeild en dat we die achterpoortjes moeten sluiten.

Het sluitstuk is het technisch element, met de frequenties. Dat element blijft zijn beperkingen kennen. Ik spreek niet over het hele DAB+-verhaal (digital audio broadcasting), dat hier onlosmakelijk mee verbonden is.

We hebben stilaan zicht op al die elementen samen. Ik heb u ook gezegd wanneer een bepaalde studie wordt opgeleverd. Op dat ogenblik zal het mogelijk zijn om het Mediadecreet te wijzigen. Die volgorde wil ik respecteren. Als ik het Mediadecreet heb gewijzigd, dan kan ik in een procedure van rechtszekerheid oproepen tot een nieuwe erkenningsronde. Ik kan het nu niet doen, want anders ga ik in tegen het Mediadecreet. Ik weet dat het een zwakgebod is dat ik mij als minister met een juridisch argument moet verdedigen, maar de uitvoerende macht wordt wel geacht om de wetten van dit land na te leven. Dat is toch niet onbelangrijk.

Wanneer het Mediadecreet gewijzigd is, gaat heel de cascade van start. Dan moeten we inderdaad een rechtszekere procedure lanceren, met een nieuwe oproep voor erkenning. Met andere woorden: diegenen die nu een erkenning hebben aangevraagd, hebben een maatregel van voorzorg genomen. Maar er komt wel degelijk een duidelijke en heldere communicatie – ik denk in de volgorde die de heer Vandaele heeft aangegeven – die we zullen opvolgen.

Ondanks het feit dat het zo kan lijken, hebben wij absoluut niet stilgezeten. Ik denk dat we nu een 3D-zicht hebben op de radiowereld in Vlaanderen vandaag en de radiowereld die we in de toekomst willen. Vanuit de afsluiting van die visie de komende weken zullen we het hele mechanisme in gang zetten, met de juiste communicatie en de rechtszekerheid voor alle mogelijke aanvragers in de toekomst.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik stel vast dat er in de commissie grote eensgezindheid heerst.

Ik wil nog even reageren op wat de heer Vandaele zei. Als hier decreten zijn aangenomen, dan moeten ze worden nageleefd, niet alleen door de minister maar ook door de betrokkenen. We zien dat slechts 36 betrokkenen de aanvraag hebben ingediend, wat de situatie juridisch complexer maakt. Ik ben tevreden met het geruststellend antwoord van de minister over de geplande aanpassing van het decreet zodat iedereen opnieuw gelijk aan de start kan vertrekken. We zullen daar zeker aan meewerken. Ik ben misschien nogal legalistisch, maar ik denk dat aangezien slechts een deel van de betrokkenen de aanvraag correct heeft ingediend volgend het decreet en een ander deel niet, de aanpassing noodzakelijk is om problemen te vermijden. Ik roep de collega's op om daar samen aan mee te werken in de komende maanden. Aan de leefbaarheid van de zendgebieden, ook voor lokale radio's, moeten we in de toekomst de nodige aandacht besteden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het toezicht van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) op de naleving door de openbare omroep (VRT) van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap voor 2015 – 90 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) rapporteert jaarlijks aan de Vlaamse Regering over de naleving door de openbare omroep VRT van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap. We weten dat de dotatie van de Vlaamse overheid voor dit jaar 2015 15 miljoen euro lager is dan oorspronkelijk vooropgesteld en bovendien heeft de VRT ervoor gekozen om ook nog eens zelf 5 miljoen euro extra te besparen om te investeren in digitale innovatie. 20 miljoen euro minder, dat zal onvermijdelijk tot gevolg hebben dat een aantal opdrachten, zoals vastgelegd in de huidige beheersovereenkomst met de VRT, niet langer of niet meer volledig konden worden.

Minister Gatz stelde daarop voor om een addendum toe te voegen aan de beheersovereenkomst. Dit addendum zou volgens de minister reeds in het najaar 2014 ondertekend worden. Dat is toen niet gebeurd. In de loop van 2015 heb ik daar al enkele vragen over gesteld. Hij gaf bij de bespreking van de

begrotingscontrole aan dat “alle overeenkomsten met de VRT over de vermindering van verplichtingen in het kader van de besparingen, al in uitvoering zijn. Dat hieronder nog geen handtekening staat, komt omdat de VRT dat niet wil zolang ze geen meerjarenperspectief heeft gekregen van de Vlaamse Regering.” De minister kon zich in deze beslissing vinden, maar gaf aan dat “het addendum wellicht in het vaarwater van de volgende beheersovereenkomst terechtkomt”.

Deze situatie creëert uiteraard problemen voor de Vlaamse Regulator voor de Media inzake de toezichtsrapportering voor 2015. Men kan zich hiervoor immers niet baseren op de oorspronkelijke beheersovereenkomst 2012-2016, noch op het addendum indien dit niet ondertekend werd door beide partijen, de Vlaamse Regering en de VRT.

Minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot de ondertekening van het addendum? Hebt u overleg gehad met de VRM over de manier waarop het toezicht op de naleving van de beheersovereenkomst georganiseerd moet worden voor het werkingsjaar 2015?

Wat is volgens u de basis waarop de VRM zich dient te baseren voor de analyse van de naleving van de beheersovereenkomst? Gezien de oorspronkelijke beheersovereenkomst niet meer geldig is als gevolg van de besparingen, dient de VRM zich te baseren op het addendum? Zo niet, acht u een analyse wenselijk dan niet?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het addendum is niet ondertekend. De Vlaamse Regering kon immers niet ingaan op de wens van de VRT om in het addendum ook engagementen met betrekking tot 2016 te verankeren. De VRT en de Vlaamse Regering waren het echter wel eens over de inhoudelijke en financiële wijzigingen met betrekking tot het jaar 2015. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het gegeven dat OP12 in 2015 ophield te bestaan.

De VRM is een onafhankelijke regulator met een decretale opdracht. Conform artikel 218, paragraaf 2, ten negende, moet de VRT toezicht houden op de naleving door de VRT van de beheersovereenkomst en hierover jaarlijks rapporteren aan de Vlaamse Regering. Het spreekt voor zich dat de Vlaamse Regering rekening zal houden met de gewijzigde situatie in 2015 en met de inhoudelijke en financiële consequenties, bij de beoordeling van de resultaten uit dat rapport.

Het is wel zo dat een aantal belangrijke elementen van het addendum de facto gerealiseerd zijn, met name de inhoudelijke elementen waarover we het hadden, zoals de schrapping van OP12, de inkanteling van Cobra in Canvas, cultuur op de radio met betrekking tot het aantal muzikale evenementen die jaarlijks moeten worden geregistreerd en de aandacht voor dertig verschillende sporten die nog aangescherpt werd.

Al die zaken zijn wel degelijk bij de VRT gerealiseerd, maar zoals u in uw vragen zelf aangaf, is het addendum niet formeel ondertekend omdat op een bepaald moment alles aan alles werd gekoppeld en de financiële perspectieven van de VRT met betrekking tot het addendum doorlopen in de gesprekken over de nieuwe beheersovereenkomst en het transformatieplan dat daar nu mee samengaat.

Met andere woorden, de gesprekken tussen de VRT en mijn kabinet zijn veelvuldig en intens, zelfs met betrekking tot de laatste uren. Wij zijn nu alle elementen, de inhoudelijke en de financiële, aan het ophijzen om daar binnen de gestelde termijnen uit te komen.

Wat de opdracht van de VRM betreft, is er geen probleem omdat wij mutatis mutandis rekening zullen houden met de situatie. Ik heb het dan over de algemene

problematiek waar u ook vorige week op hebt gewezen en waarover ook in deze commissie het laatste woord nog niet gezegd is. Samen met de VRT bekijken wij nu zeer intens en zeer constructief alles wat nu op tafel ligt en hoe wij daar samen uit kunnen komen voor een goede toekomst voor de openbare omroep.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik begrijp dat de VRM zich als onafhankelijke regulator alleen kan baseren op de huidige beheersovereenkomst. Er is geen addendum en dat zal er ook niet zijn voor het einde van het jaar. Dat is natuurlijk wel een probleem voor de VRT, want zij weten nu al dat zij in hun rapport gebuisd zullen zijn. U zegt dat u rekening zult houden met de politieke realiteit. Kunt u verduidelijken wat u daar precies mee bedoelt?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Heb ik nu goed begrepen dat dat addendum niet meer apart zal worden goedgekeurd, maar deel zal uitmaken van de nieuwe beheersovereenkomst? Alles komt nu samen, er moet ook een nieuwe CEO komen. Wordt dat één grote oefening die uitmondt in de beheersovereenkomst of worden dat toch nog gesaucissoneerde beslissingen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Het addendum is er inderdaad niet gekomen. Als je dat op een redelijke manier bekijkt, lijkt het ook weinig zinvol om daar nu nog veel tijd in te steken als je weet dat we volop bezig zijn met de nieuwe beheersovereenkomst, tenzij natuurlijk, en dat is uw vraag, mevrouw Segers, uit louter administratieve overwegingen om het de VRM makkelijker te maken om te toetsen.

Minister, veel hangt af van het financiële plaatje waardoor de VRT dat niet heeft willen tekenen. Niemand heeft een glazen bol, wij ook niet. En elke sector, elke overheidsdienst en zelfs elk bedrijf hoopt op financiële zekerheid voor de toekomst. Ik begrijp dat de VRT dat ook wilt, maar dat is heel moeilijk te geven vanuit de politiek. Wij weten niet welke budgetten de komende jaren vrijkomen en of de economie al dan niet zal aantrekken. Ik heb zondag in ons debat al gezegd dat de N-VA zeker wil streven naar een zo stabiel mogelijke financiering voor de openbare omroep voor de komende jaren maar ik neem aan, minister, dat dit ook uw betrachting is.

Bart Caron (Groen): Het jaar is intussen zo ver gevorderd dat men zich kan afvragen of het nog zin heeft om een geactualiseerd document, een beheersovereenkomst voor dat jaar te maken. We zitten echter ook met de rapportage via de VRM van de toetsing van die indicatoren en met het jaarverslag. Het is in het belang van iedereen dat er wel een helder toetsingskader is. Wanneer de financiële middelen dalen, dan moeten de gevolgen daarvan geëxpliciteerd worden en toetsbaar zijn in de verslaggeving van de VRM. Mijnheer Vandaele, u kunt dat een administratieve kwestie noemen, maar u zou het ook munitie kunnen noemen om de oppositie voer te geven om een hets debat te ontwikkelen. Het is een kwestie van helder en duidelijk beleid zelfs met de besparingen en de inspanningen die deze besparingen voor de VRT moeten opleveren, ook al zijn we het daar misschien niet allemaal over eens. Maar dan is het op zijn minst duidelijk waar de resultaten aan getoetst worden. Dat is de mening van mijn fractie.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De VRM is een wijs en onafhankelijk orgaan en zal zijn rapport over de naleving van de lopende beheersovereenkomst afleveren.

Gebeurt dat op een lineaire manier waardoor men, mevrouw Segers, zou kunnen afleiden dat de VRT gebuisd is, dan zal de VRT in elk geval niet door de regering gebuisd worden. Dat wil ik formeel tegenspreken. Gebeurt dat binnen een genuanceerd kader, dan doet dit probleem zich dus niet voor. Maar aangezien de afspraken over de besparingen en de inhoudelijke elementen die ik daarnet heb opgesomd, wel degelijk zijn gemaakt, zie ik geen reden om te zeggen dat met welk rapport dan ook de VRT gebuisd zal zijn.

Mevrouw Brouwers, mijnheer Caron, mijnheer Vandaele, moet dat addendum nog apart worden ondertekend? Dat kan. Het is mogelijk dat we dat administratief-technisch zo doen. Het kan ook zijn dat dit wordt opgenomen in de nieuwe beheersovereenkomst. Als we daar nog een los eindje hebben – excuseer dat ik het addendum daartoe reduceer – zullen wij dat administratief wel op het juiste moment oplossen.

We zitten nu in een algemene inhoudelijke discussie over de beheersovereenkomst, die een normale discussie is, en daar zullen ook een aantal financiële elementen aan gekoppeld zijn, met name het besparingstraject dat de regering aan de VRT vraagt, de dotatie en de stabiele perspectieven die de VRT vraagt en waar ook de heer Vandaele op alludeerde, en de herstructureringskosten om een en ander zo goed mogelijk te laten verlopen. Al deze zaken zijn aan elkaar gekoppeld, en dat is een logische koppeling. Ik ga er wel van uit dat wij daar de komende periode een substantiële vooruitgang in zullen en moeten boeken. Ik wens immers dat deze periode van relatieve onzekerheid en onrust binnen het huis zo kort mogelijk wordt gehouden.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): In tegenstelling tot wat de heer Vandaele zegt, is het geen zinloze oefening om op een of andere manier de criteria voor 2015 te formaliseren, zij het toch nog in een addendum, zij het als deel van de nieuwe beheersovereenkomst. Ook al gebeurt dat post factum, de analyse moet gebeuren. Ik wil absoluut vermijden dat indien blijkt dat de criteria niet zijn gehaald – wanneer dat moet gebeuren op basis van de huidige beheersovereenkomst – er een negatieve perceptie zou ontstaan die de VRT nog zou verzwakken, niet alleen extern maar ook intern. We weten allemaal dat er grote onrust is en dat die heel demotiverend werkt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, en aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de conservatoriumbibliotheken – 59 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, Vlaanderen heeft een unieke situatie wat de muzikale erfgoedcollecties betreft. Die worden bewaard in de conservatoriumbibliotheken. In de meeste buurlanden worden die collecties doorgaans bewaard in de nationale bibliotheken. Het lijkt me een meerwaarde om dat in de conservatoriumbibliotheken te doen omdat we dan heel dicht bij de conservatoria, de studenten, de docenten, de musici en de componisten zitten die daarvan gebruik kunnen maken.

De nabijheid van de conservatoriumbibliotheken en van de scholen is een grote troef voor het onderwijs, het onderzoek en de erfgoedwaarde zelf. Dat erfgoed

moet niet alleen worden bewaard maar ook worden ontsloten en hergebruikt, onder meer voor wetenschappelijk onderzoek. Onderwijs en erfgoed liggen daar dicht bij elkaar.

Toch is er een probleem: omdat de erfgoedbibliotheken zo nauw verbonden zijn met de school, worden ze gefinancierd en bekeken vanuit het oogpunt van Onderwijs. Daarom heb ik de vraag ook gesteld aan de minister van Onderwijs, maar waarschijnlijk geeft u een algemeen antwoord. Het is goed dat er overleg is en dat er wordt samengewerkt om tot een oplossing te komen. We bevinden ons op de grens tussen onderwijsinstelling en cultureelerfgoedbewaarder, maar de nadruk ligt op onderwijs. Dat is een deel, maar niet de volledige focus. Daardoor wordt het misschien een stuk uit het oog verloren bij Onderwijs maar ook door ons, als Cultuur. Minister, hebt u overleg met de minister van Onderwijs, om mogelijke oplossingen te bekijken?

Een bijkomend probleem is dat men nog altijd geen volledige inventarisatie heeft. Die mensen hebben daarvoor de tijd niet, omdat ze worden ingezet voor hun onderwijsopdracht. Een basis voor een erfgoedcollectie is uiteraard een volledige inventarisatie en een selectiebeleid om de influx aan materiaal optimaal te doen renderen. Minister, blijft u pleiten voor de centralisering van het Vlaamse muzikale erfgoed in de bestaande conservatoriumbibliotheken?

Op welke manier wilt u inzetten op het sneller realiseren van het inventariseren, bewaren en digitaal ontsluiten van het muzikaal erfgoed? Hoe kunnen we de bibliotheken nu of in de toekomst nog beter ondersteunen in hun werking als cultureelerfgoedbewaarders?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Dank u wel voor uw vraag. De problematiek is gekend. De conservatoriumbibliotheken hebben een werking in beide domeinen Onderwijs en Cultuur, zoals u uitvoerig hebt aangetoond. Het knelpunt daarbij is het gebrek aan voldoende middelen voor het kwaliteitsvol uitvoeren van de erfgoedtaak als bewaarinstelling, aangezien de bibliotheek een functie heeft zowel op het vlak van onderwijs als op het vlak van cultuur.

Vanuit het beleidsdomein Onderwijs ontvangen hogescholen en universiteiten een globale werkingsuitkering voor hun activiteiten op het vlak van onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening. Er is geen aparte financieringsstroom voor hun bibliotheken. De instellingen hebben de autonomie en verantwoordelijkheid om hun middelen in te zetten in functie van hun opdracht, inclusief het ondersteunen van onderwijs- en onderzoeksactiviteiten door bijvoorbeeld het uitbouwen, conserveren en ontsluiten van bibliotheekcollecties.

De conservatoriumbibliotheken bevinden zich in hogescholen die academische opleidingen aanbieden in het studiegebied muziek en podiumkunsten. Zij doen dat binnen de context van een School of Arts, waarbinnen ze ook nauw samenwerken met de universiteit van hun associatie. Anders dan andere hogescholen, ontvangen hogescholen met academische kunstenopleidingen vanuit het beleidsdomein Onderwijs wel aanvullende onderzoeksmiddelen. Het gaat voor de kunsten over ongeveer 12 miljoen euro, en er is een groeipad dat loopt sinds het Integratiedecreet tot 2024.

Bibliotheekcollecties komen binnen Onderwijs traditioneel aan bod in het kwaliteitszorgbeleid. Ook in de toekomstige instellingsreview zullen bibliotheken deel uitmaken van het geheel aan voorzieningen waarover instellingen beschikken om de kwaliteit van hun onderwijs te garanderen. Vanwege de verwevenheid met het onderwijs en het onderzoek lijkt het inderdaad niet aangewezen om de collecties te centraliseren en zo weg te halen bij de onderwijsinstellingen zelf. Specifiek voor

bladmuziek gaat het over materiaal dat net als doel heeft om te worden uitgevoerd, wat precies een van de kernprocessen is binnen de hogere muziekopleidingen.

De hogescholen kunnen wel samenwerken en doen dit ook binnen de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA). Het onderwerp kan daar worden besproken binnen de bestaande werkgroepen met betrekking tot de kunsten of het wetenschappelijk onderzoek. In elk geval deel ik uw mening dat het cruciaal is om over eventuele maatregelen voor de conservatoriumbibliotheken in dialoog te gaan met de hogescholen, met respect voor hun autonomie en verantwoordelijkheden op het vlak van onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening.

Ook vanuit erfgoedperspectief geloof ik niet meteen in een centralisatie van het Vlaamse muzikale erfgoed. Wel verwacht ik meer samenwerking, afstemming en netwerking tussen alle beheerders van muzikaal erfgoed vanuit de waarde van hun maatschappelijke collecties voor de samenleving. Ook virtuele clustering, dus via digitale tools, is zeker een mogelijkheid tot vooruitgang.

Binnen het huidige Cultureel-erfgoeddecreet werd ervoor gekozen om de ondersteuning van de deelsector erfgoedbibliotheken te centraliseren via steun aan de Vlaamse Erfgoedbibliotheek. Dat is een netwerk van erfgoedbibliotheken, opgericht door zes partnerbibliotheken. Deze organisatie heeft als taak het ontwikkelen van expertise en het verspreiden van kennis rond de ontsluiting, digitalisering en conservering van de bewaarcollecties.

De werking van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek komt ook de conservatoriumbibliotheken ten goede. Zo kan de expertise uit het traject collectieplanning door de conservatoriumbibliotheken worden opgepikt voor het maken of versterken van een eigen collectieplan. Er zijn schotten, maar er zijn ook doorlaatbare delen, die we misschien in de toekomst kunnen versterken of die vanuit het terrein kunnen worden versterkt.

Belangrijk is dat sinds 2009 de conservatoriumbibliotheken ook een aanvraag kunnen indienen om erkend te worden als erfgoedbibliotheek. Dat was een belangrijke stap in de waardering van de Vlaamse Gemeenschap voor de werking van de erfgoedbibliotheken. Daarnaast blijft de mogelijkheid bestaan om project-subsidies aan te vragen in het kader van het Cultureel-erfgoeddecreet. Wat de toekomst betreft, worden de bekommernissen van de erfgoedbibliotheken ook meegenomen in het participatieve traject op weg naar de conceptnota Cultureel Erfgoed, die ik al heb aangekondigd hier en die in het voorjaar van 2016 zal worden toegelicht en gepresenteerd.

Ik ben er mij bewust van dat er binnen de erfgoedsector een grote nood is aan begeleiding van vele, ook private, erfgoedbeheerders, die erfgoedzorg niet als kerntaak hebben, zoals de conservatoriumbibliotheek. Het landelijk expertisecentrum voor muzikaal erfgoed Resonant zet zich als dienstverlenende organisatie in om op het vlak van muzikaal erfgoed actoren in het veld te begeleiden en internationale expertise binnen te brengen. Ik ben van mening dat een nauwe samenwerking tussen de conservatoriumbibliotheken en Resonant significante vooruitgang kan opleveren voor de hele muzikaal-erfgoedsector. De coördinerende rol die zij hebben, kan verder worden uitgebreid als landelijk expertisecentrum voor muzikaal erfgoed, voor ondersteuning, sparring en coaching.

Mevrouw Coudyser, essentieel heb ik u twee dingen gezegd. Ik volg momenteel niet het spoor van een centrale conservatoriumbibliotheek, of een integratie in het grotere geheel, maar er zijn nu al een aantal samenwerkingsmogelijkheden, die we wellicht moeten versterken. Ik loop niet vooruit op de conceptnota. Er is een beter overzicht nodig, zodat we weten wat er overal is en hoe we bepaalde dingen op elkaar kunnen laten aansluiten. Met al mijn krachten heb ik u een gedeeltelijk goed antwoord gegeven.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dat klopt, minister. Het is goed dat we het onder de aandacht blijven brengen. De mogelijkheden zijn er. Door meer samen te werken en meer efficiëntieoefeningen te maken, komt iedereen er sterker uit.

Ik hoor u zeggen dat Resonant een grote rol moet spelen. Dat klopt, zij kunnen een coördinerende rol opnemen. Nu horen we op het terrein toch dat die samenwerking niet altijd even vlot of goed verloopt, of dat de verwachtingen niet stroken met wat er uit de bus komt. We moeten kijken hoe we dat doen. Ik ga akkoord dat zij blijven coördineren, maar nu moeten ze vooral effectief op het terrein werk maken van de inventarisering.

Ze stellen wel te weten wat ze moeten doen, maar het personeel en de middelen niet te hebben. Ze hebben het over één of twee personeelsleden die daarvoor structureel kunnen worden ingezet. Dat kan toch geen probleem zijn, denk ik dan, als we middelen samenleggen of naar samenwerking gaan. Misschien zijn er personeelsleden die nu een andere taak uitoefenen, die daar structureel kunnen worden ingezet. Dan kan er vooruitgang worden geboekt. Daarop zitten die mensen te wachten. Als het is geïnventariseerd en er is een duidelijke visie op, kan het nog meer worden ingezet voor ons wetenschappelijk onderzoek, maar ook voor die musici en docenten.

Ik ben heel blij dat u dat niet wilt centraliseren, omdat het op een ideale plaats zit, dicht bij studenten en docenten.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, minister, ik zou me graag willen aansluiten. Uit uw antwoord op de vraag van de collega leid ik af dat er heel wat perspectief te vinden is in meer digitale samenwerking. Dat is absoluut zo. Dat geldt voor deze vraag, maar dat geldt eigenlijk voor heel de digitale uitdaging in de erfgoedsector. Op zich is dat duidelijk.

Ik maak me wel een beetje zorgen over wat werd gezegd over de samenwerking tussen de hogescholen. Uiteraard. Maar elke hogeschool en universiteit heeft ook een eigen autonomie. We moeten de nodige terughoudendheid aan de dag leggen. Laat iedereen zijn eigen beleid ook uitstippelen. Samenwerking is oké, maar zonder te veel te betuttelen en nieuwe regeltjes op te leggen, want dat zou eerder contra-productief zijn en ik veronderstel dat dat niet de bedoeling van uw opmerking was.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik wil gewoon nog even ingaan op de huidige rol van Resonant. Op zich is die duidelijk. De contacten die men in de bredere rol ten aanzien van de conservatoriumbibliotheken al opneemt, kunnen verder worden voorbereid, onderzocht en dergelijke meer.

Wat betreft het personeel en de middelen, ga ik vandaag geen uitspraak doen. Het zal wellicht eerder een gevolg zijn van de conceptnota die we aan het voorbereiden zijn.

Het zal u niet verwonderen dat als er één centraal element in de visienota voor het Kunstendecreet stond over samenwerking, die zeker niet zal ontbreken in de conceptnota. Ik weet ook wel dat met samenwerking niet alles kan worden opgelost, maar toch meer dan vandaag het geval is. In die zin wil ik het in dat algemene kader herbekijken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de stijging van de ticketprijzen in de cultuursector – 3033 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Voorzitter, ik wens me uitdrukkelijk te verontschuldigen. Ik was in huis, maar toch te laat om de volgorde van de agenda te respecteren.

Minister, cultuurtickets zijn de voorbije tien jaar beduidend sneller duurder geworden dan de gemiddelde consumptieprijzen. Tussen 2005 en 2015 steeg de gemiddelde levensduurte met 19,45 procent. De ticketprijzen bij de cultuurhuizen stegen met 30 procent. In de extreemste gevallen stegen ze zelfs met 60 procent. Dat bleek uit een rondvraag die een krant opzette bij diverse cultuurhuizen. Alleen al de jongste vijf jaar werden de entrees voor theater, bioscoop en concerten 16 procent duurder.

De prijsstijgingen zijn veeleer ingegeven door het besef dat de prijzen voordien erg laag waren. Veel musea gingen in 2005 nog uit van standaardtarieven van 5 en 6 euro. Pas het voorbije paar jaren is de alertheid voor prijssetting aangescherpt. Tal van musea hebben toen benchmarks gedaan. In vergelijking met de collega's uit het buitenland zaten we laag.

De ticketinkomsten vormen soms slechts een fractie van de totale inkomsten. Voor Het Toneelhuis is dat 5 procent, voor culturele centra gemiddeld 15 procent. Voor een aantal zijn ze essentieel. Zo moest De Munt door de economische druk en de recente subsidieterugval de eigen inkomsten gevoelig verhogen. Ook het publiek betaalt mee. Het Museum voor Schone Kunsten in Brussel is met een plotse piek een uitzondering: nadat het jaren op 9 euro zat, sprong het in 2013 naar 14,5 euro.

Dirk De Corte, docent management aan de Universiteit Antwerpen, verklaart het als volgt: "De algemene kosten zijn de voorbije tien jaar gestegen. Die moeten de cultuurhuizen dus compenseren. Veel van die huizen draaien op een mix van eigen inkomsten en subsidies. Als de subsidies niet meer stijgen, moeten de eigen inkomsten zowel meegroeien met de kosten als het gebrek aan stijging van de subsidies opvangen."

Als de eigen inkomsten in verhouding meer moeten toenemen, kan dit een toename van de ticketprijzen verklaren. De Corte vervolgt: "De tickets duurder maken is maar één optie, een andere optie is om minder te produceren." We zien inderdaad dat sommige huizen dat hebben gedaan. "Dat gaat natuurlijk in tegen de natuur van de kunstenaar die wil creëren. Minder doen druist ook in tegen onze huidige aandachtscultuur, waarbij je net meer moet doen om in the picture te blijven."

Theaters, concertzalen en cultuurcentra zien het als hun maatschappelijke opdracht om een zo breed mogelijk publiek te bereiken. De prijzen laag houden, hoort erbij. Anderzijds zien ze de kosten stijgen, de subsidies dalen en de druk van lokale overheden toenemen om meer eigen inkomsten te zoeken. Het leidde tot een prijzenelastiek, waarbij de kaartjes duurder worden in het bovenssegment, maar waar vroegboeking en een kortingenpolitiek het leed verzachten. Vooral jongeren en kwetsbare groepen horen bij het beoogde kortingspubliek.

De gemiddelde prijs van het entreekaartje voor cultuurdeelname is ook maatschappelijk of beleidsmatig gezien relatief. Want niet het inkomen maar de scholingsgraad bepaalt cultuurdeelname. Het opleidingsniveau hangt op zijn beurt sterk samen met het sociale milieu waaruit iemand afkomstig is. Een primair economisch discours

moffelt dit onder het tapijt en focust op het bestaande publiek voor cultuur, los van de sociale samenstelling. Een democratisch cultuurbeleid doet dat niet. Vlaamse cultuurhuizen blijven terecht hun prijzen sociaal differentiëren. Vele hebben daarnaast een soms intensieve publiekswerking die inzet op minder kansrijke groepen. Gesubsidieerde cultuur bezit dan ook behalve een economische prijs tevens een sociale prijs die van een heel andere orde is: ze dreigt altijd weer opnieuw de bestaande ongelijkheden te reproduceren. Een doordachte cultuurpolitiek is daar op elk niveau van doordrongen: ze beseft dat ze moet schipperen tussen economische baten maximaliseren en de sociale kosten minimaliseren.

Minister, cijfers over de evolutie zijn amper voorhanden. U zegt zelf: "Dat ze zo snel stegen, wisten we niet. We doen op een aantal plaatsen aan monitoring, maar niet voldoende in de diepte om dit te zien. Het kan een element zijn om later deze maand op het Cultuurforum op de agenda te zetten". Ik heb dan ook een heel concrete vraag. Welke stappen zijn al gezet? Hoe kunt u ervoor zorgen dat we minstens een veel beter beeld krijgen van hoe de prijzen binnen de cultuursector evolueren?

U zegt dat de instellingen verstandig moeten omgaan met de prijsbepaling: "zodat we de minder sterke publieksgroepen nog steeds mee hebben. We moeten de twee kanten goed bewaken. Het is goed daar een rustig gesprek over te hebben met de sector." Zijn hier al concrete plannen voor? Werden al dergelijke gesprekken gevoerd? Wat is volgens u een verstandige prijsbepaling?

"De jongste jaren differentiëren steeds meer huizen hun prijzen. Toch blijft prijsdifferentiatie nog relatief beperkt. We zouden nog verder kunnen gaan, en nog goedkopere en nog duurdere categorieën introduceren. Zo kunnen cultuurhuizen hun eigen taxshift doorvoeren. De sociale mix blijft intact, en het is geweten dat het vooral de beter gegoeden zijn die vaak aan cultuur deelnemen", aldus Dirk De Corte. Zult u deze differentiatie in de sector promoten? Hoe wilt u dat dan doen?

De cultuurhuizen varen een goede koers als ze de lage prijzen bewaken voor minder kapitaalkrachtige publieksgroepen, en tegelijk nog meer prijscategorieën creëren in de duurdere compartimenten. Hoe kunt u deze lage prijzen voor de minder kapitaalkrachtigen bewaken? Is er naast de economische wetmatigheid die u de cultuurinstellingen aanraadt, ook aandacht voor toegankelijkheid van cultuur voor iedereen in het aanbevolen beleid?

Ik kijk uit naar de antwoorden op mijn vragen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, mevrouw Idrissi, ik dank u voor de vraag, maar ik wil eerst een aantal elementen nuanceren voor ik in de diepte op uw vragen inga. In de artikelenreeks waarvan sprake, worden heel wat ticketprijzen van verschillende soorten instellingen genoemd. Het gaat om bioscopen, concertzalen zoals het Sportpaleis, operahuizen, kunstencentra en de cultuurcentra. Het betreft kortom een mix van commerciële spelers versus actoren die subsidie genieten vanuit verschillende decreten van de Vlaamse overheid.

Ook het oogmerk van de instellingen heeft gevolgen voor de prijssetting. In het algemeen kunnen we stellen dat de ticketprijzen bij de door de Vlaamse overheid gesubsidieerde instellingen aanvaardbaar blijven. De situatie in het door de Vlaamse overheid gesteunde cultuurveld is heel verschillend. Als het gaat over het kunstenveld, stel ik vast dat er momenteel enkel op organisatieniveau gemonitord wordt. De gegevens kunnen nochtans wel worden opgevraagd via de UiTdatabank van Cultuur-net. Het zou goed zijn dat dit in de toekomst permanent kan worden gemonitord.

Uit een eerste reactie van onderzoekers van EHSAL, die analyses maken op deze gegevens in het kader van het Steunpunt Cultuur, blijkt dat een aantal aannames

uit het krantenartikel genuanceerd moeten worden. Ze hebben mij spontaan gecontacteerd na de publicatie van het artikel. Ik citeer hen: "Hoewel het waar is dat sommige instellingen een meer gedifferentieerd prijsbeleid voeren – en daarvoor een bredere prijsvork hebben – is het niet zo dat de basisprijs de afgelopen jaren enorm gestegen is. Integendeel." Dit is al meteen een andere stem, die achteraf niet in de betrokken krant werd gepubliceerd. Ik vervolg het citaat: "Het voorbije decennium wordt gekenmerkt door een toename van het aantal gratis voorstellingen, waardoor de gemiddelde prijs zelfs is gedaald." Dit zijn de woorden van Andy Vekeman en Jan Colpaert. Het lijkt me zinvol om deze elementen ook mee te nemen. Ik neem aan dat die mensen dat niet zomaar zeggen.

In het cultureel-erfgoedveld vraagt het tweejaarlijkse cijferboek van het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed (FARO) en het departement van de administratie wel gegevens op omtrent prijszetting. Gezien de toenemende aandacht voor de mogelijkheden van prijsdifferentiatie, kan deze monitoring evenwel verder verfijnd worden. Monitoring moet echter steeds op een eenduidige manier gebeuren zonder te veel planlast te veroorzaken voor de organisaties.

Met betrekking tot het lokaal cultuurbeleid kan ik melden dat mijn administratie een project 'Lokale Monitoring' voorbereidt, waarin in overleg met de lokale besturen en relevante belangenbehartigers wordt bekeken welke gegevens we in de toekomst zullen verzamelen over tal van actoren die vandaag de dag uitvoering geven aan het Vlaamse cultuurbeleid. De monitoring van de inkomsten en meer bepaald van de 'eigen inkomsten' zal daar zeker een relevant onderdeel van vormen. Deze lokale monitoring is niet nieuw: heel wat sectoren die actief zijn op het vlak van cultuur, werden al gemonitord, denk maar aan bibliotheken, cultuurcentra en het jeugdbeleid. De vernieuwing bestaat erin dat we in de toekomst de bestaande monitoring meer vanuit één gezamenlijke regie zullen aansturen, waar zowel lokale als Vlaamse beleidsmakers als de sectoren zelf hun baat bij zullen hebben. Eerste moraal van het verhaal: de centrale meting van een en ander qua prijshoogte in absolute cijfers en qua evolutie gebeurt al gefragmenteerd. Het is de bedoeling dat we daar in de toekomst een concreter en meer gecentraliseerd zicht op hebben.

U vroeg naar de concrete plannen met en in de sector over het betrokken onderwerp. Ik wil hier graag ook even verwijzen naar het opiniestuk van professor Rudi Laermans, dat u ongetwijfeld ook zult gelezen hebben in De Standaard. Hij stelt daarin het volgende: "Het gros van de betoelaagde Vlaamse cultuurhuizen heeft de mogelijke lessen over een betere bedrijfsvoering of het optimaliseren van het publieksbereik echt wel geleerd." Ik kan dat beamen. Hij vervolgt: "Ze bleven daarbij op hun qui-vive voor zowel het inhoudelijke niveau als de sociale toegankelijkheid van het aanbod. En met reden: beide zijn cruciale legitimaties voor cultuursubsidies." Ik zou het zelf niet beter gezegd kunnen hebben. Zelf ben ik er ook van overtuigd dat bij de grote meerderheid van de cultuurhuizen de aandacht voor het bereiken van een zo gediversifieerd mogelijk publiek, samenvalt met het inzetten op het maximaal verwerven van eigen inkomsten.

Wat de prijssetting betreft, trekken de nodige culturele actoren reeds ten volle de kaart van prijsdifferentiatie. Hierbij worden verschillende tarieven gehanteerd, waarbij de betalingsbereidheid per type ticket richtinggevend is. Steunpunt LOCUS heeft in samenwerking met het Vlaams Theater Instituut (VTi) in het jaar 2011 alvast een interessant traject gelopen met de actoren uit het lokaal cultuurbeleid en de podiumkunsten, met een aantal besloten werksessies, waarvan de resultaten werden gepubliceerd in Courant en tijdens studiedagen voor cultuurcentra en spelers uit het podiumkunstenveld. Deze resultaten werden opgevolgd voor de actoren uit het lokaal cultuurbeleid. Wetenschappelijk onderbouwd toonde men aan dat de totale inkomsten uit de productverkoop bij cultuurcentra, gemeenschapscentra en bibliotheken konden stijgen zonder noemenswaardige

uitval. Dat is het zogenaamde vraagstuk van de prijselasticiteit. Daarbij worden natuurlijk beter geen vergissingen gemaakt om achteraf de schade vast te stellen, daar ben ik het volledig mee eens.

Dit kan men doen door tegemoet te komen aan de verwachtingen van de klant en daar dan ook de correcte prijs voor te vragen. Als Vlaamse overheid hebben we toen alvast een inspirerend kader geboden aan culturele actoren die werkzaam zijn binnen lokale besturen. Uiteraard blijft het de verantwoordelijkheid van het lokale bestuur om deze inzichten correct te vertalen naar de eigen context en om de uitval die er wel zou zijn, op te vangen. Ik verwijs naar het vorige deel van mijn antwoord. Dat zullen we in de toekomst dynamisch monitoren zodat we daar ook conclusies kunnen uit trekken.

Naast prijsdifferentiatie kan ook bewust worden nagedacht over prijsdiscriminatie om de toegankelijkheid van alle kansengroepen te waarborgen. Als jurist wil ik hier mijn eigen antwoord nuanceren: er is pas sprake van discriminatie wanneer ongelijke situaties ongelijk worden behandeld zonder voldoende verantwoording. We gaan er hier van uit dat we een ongelijke situatie ongelijk behandelen en dat voldoende kunnen verantwoorden. Dan is het dus strikt gezien geen discriminatie.

Met de UiTPAS hebben we nog meer mogelijkheden gecreëerd om participatiedrempels te verlagen en ticketprijzen af te stemmen op verschillende doelgroepen. Er zijn al interessante conclusies van de 'early adopters' in Aalst, ook in Gent heeft men bijzondere aandacht voor prijsdifferentiatie. Ik ben benieuwd naar de conclusies die ze daar in de komende maanden zullen trekken. Van bij het begin werd de keuze voor prijsdifferentiatie met het oog op het bereiken van kansengroepen in de uitrol van de UiTPAS meegenomen.

Concreet met betrekking tot cultureel erfgoed kan ik melden dat het uitvoeringsbesluit bij het Cultureel-erfgoeddecreet van 2012 expliciet vraagt dat collectiebeherende organisaties "rekening houden met het bereiken van een breed en gedifferentieerd publiek bij het bepalen van de openingsuren en het prijzenbeleid met bijzondere aandacht voor kinderen, jongeren en onderwijsinstellingen". Dit is een beoordelingscriterium dat meegenomen wordt bij een aanvraag van werkingssubsidies en ook verankerd is in de beheersovereenkomst met de musea voor de beleidsperiode 2014-2018. De aandacht voor prijsdifferentiatie, decretaal ook gekoppeld aan een gepast aanbod, zal zeker ook meegenomen worden in een nieuw Cultureel-erfgoeddecreet. Er zullen zich dus ongetwijfeld nog genoeg gelegenheden voordoen om dit verder met de sector te bespreken.

U vroeg me ook of ik deze differentiatie wil promoten in de sector en hoe. Zoals ik in het antwoord op de vorige vraag al zei: er is al een traject geweest voor de actoren uit het lokaal cultuurbeleid en dit heeft zeker impact gehad, maar voor de cultuurcentra bijvoorbeeld, zijn het de lokale besturen zelf die verantwoordelijk zijn om volop die kaart van prijsdifferentiatie al dan niet te trekken.

Prijszetting is enkel relevant binnen de context van een lokale of regionale realiteit. Ik heb er het volste vertrouwen in dat onze lokale besturen de inzichten van prijsdifferentiatie voorzichtig zullen uitrollen. Voor het kunstenlandschap moet de situatie eerst ten gronde onderzocht worden voor er over het promoten van prijsdifferentiatie wordt gesproken. Het effect van prijsdifferentiatie in het lokaal cultuurbeleid voor de producerende huizen zonder tooninfrastructuur is immers nog niet onderzocht. We moeten wat dit betreft waakzaam blijven. De uitdaging moet zijn dat iedereen in dezelfde mate kan genieten van de mogelijkheden van prijsdifferentiatie.

Met betrekking tot het cultureel-erfgoedveld heb ik reeds in de vorige vraag aangegeven dat aandacht voor prijsdifferentiatie reeds ten dele verankerd is in het Cultureel-erfgoeddecreet.

Ook hier wil ik nog eens verwijzen naar het opiniestuk van professor Laermans, waarin hij zegt: "Vlaamse cultuurhuizen blijven terecht hun prijzen sociaal differentiëren; velen hebben daarnaast een soms intensieve publiekswerking die inzet op minder kansrijke groepen. (...) Gesubsidieerde cultuur bezit dan ook behalve een economische tevens een sociale prijs die van een heel andere orde is: ze dreigt altijd weer opnieuw de bestaande ongelijkheden te reproduceren. Een doordachte cultuurpolitiek is daar op elk niveau van doordrongen: ze beseft dat ze moet schipperen tussen economische baten maximaliseren en de sociale kosten minimaliseren." Dit is een goede weergave van de problematiek, maar professor Laermans is ook van oordeel dat dit momenteel in grote mate het geval is binnen de sector.

Ik ben ervan overtuigd dat niet enkel het cultuurbeleid zich van deze constante uitdaging bewust is, maar dat ook de cultuurorganisaties dit spanningsveld erkennen en herkennen en daar op een doordachte manier mee omgaan. Specifiek voor het cultureel-erfgoedveld is hier zeker aandacht voor. De prijzen in de Vlaamse musea blijven momenteel overigens relatief laag in vergelijking met de buurlanden en de federale musea. Ook binnen het kunstenveld is er aandacht voor de toegankelijkheid van cultuur voor iedereen. Bij de kunstinstellingen bijvoorbeeld is expliciet in hun beheersovereenkomst opgenomen dat dit gegarandeerd moet zijn.

Prijsdifferentiatie is in principe herverdelend en kan zo ten goede komen aan minder kapitaalkrachtige burgers. In dit opzicht vind ik ook de inzet van de UiTPAS een krachtig instrument. We zullen daar in de toekomst de nodige lessen kunnen uit trekken.

Na mijn inhoudelijk antwoord wil ik nog even ingaan op hoe anekdotisch de zaken achter de schermen soms verlopend: een krant maakt een waardevol artikel om de kat de bel aan te binden. Dan blijkt dat met de reacties van professor Laermans en ook van de mensen van Cultuurnet en de twee wetenschappers die ik vermeldde een en ander nog mag en kan genuanceerd worden. Die nuances zijn belangrijk. Zelf heb ik ook nog in een reactie bevestigd dat ik volledig achter mijn inhoudelijke toelichting in het artikel sta. De kop van het artikel geeft wel aan hoe wereldvreemd ik ben als ik niet weet hoe snel de prijzen zijn gestegen. Ik wou enkel benadrukken dat de snelheid van de stijging mij verrast had. Kortom, de media kunnen u slimmer of dommer afschilderen dan u bent. Daar moeten we mee kunnen leven.

Vanuit de sector heb ik nog geen reacties gehad op het artikel, als zou dit een acuut probleem zijn waar we onmiddellijk moeten aan werken. De monitoring bestaat, de bewustwording is bezig. Het artikel was een fijne wake-upcall, maar de realiteit is dermate genuanceerd en evenwichtig dat we met de huidige problematiek nog wel even voort kunnen. De bekommernis om inzake prijsdifferentiatie rekening te houden met de verschillende groepen die we moeten bereiken en met de verschillende economische en sociale contexten die kenmerkend zijn voor de cultuursector deel ik uiteraard met u, en wellicht met alle leden van deze commissie.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Minister, ik dank u voor het uitgebreid antwoord. Ik zou geen vraag om uitleg hebben ingediend mocht ik in de krant geen antwoorden van u gelezen hebben die me danig verbaasden. U hebt nu uitgelegd waarom die antwoorden zo werden weergegeven.

In het begin van uw antwoord zei u dat er, naast de enquête die door die krant werd gedaan, ook nog een EHSAL-onderzoek is dat tot andere conclusies leidt. Voor mij is dat een aanwijzing dat we niet over een objectieve maatstaf

beschikken. Er zijn verschillende onderzoeken, maar wat is nu de correcte analyse? Daarover tast ik nog steeds in het duister. Dat betekent niet dat men binnen de sector geen inspanningen doet. In uw antwoord verwijst u daar ook naar.

Wat de monitoring van het lokaal cultuurbeleid betreft door de lokale besturen zelf, ben ik enigszins bezorgd. U kent mijn standpunt daarover.

Ik heb gelezen wat professor Laermans heeft geschreven en ik sta daar ook achter. Ik denk wel dat inzake cultuurparticipatie de prijszetting één zaak is, maar dat er ook nog andere factoren spelen. Veel mensen zoeken bijvoorbeeld op donderdagavond vruchteloos naar een babysit en kunnen dan uiteindelijk niet naar het theater. Daar is nog ruimte voor experimenten.

Als jurist kan ik u enkel bijtreden met betrekking tot uw opmerking over prijsdiscriminatie en prijsdifferentiatie.

– Caroline Bastiaens treedt als voorzitter op.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik heb dat artikel ook gelezen, maar ik heb er geen vraag over gesteld omdat het antwoord inderdaad genuanceerd is. Ik moet nog het eerste cultuurhuis in Vlaanderen zien dat geen rekening houdt met prijsdifferentiatie en met bepaalde doelgroepen dat het wil bereiken. Ik heb een aantal zaken opgezocht. In de Opera Vlaanderen die sommigen aanzien als een beetje elitair, wat niet zo is maar wel zo geconcipteerd wordt, kost de duurste plaats, categorie 1, 97 euro voor de voorstelling Tannhäuser. De goedkoopste plaats kost 17 euro. Wie 18 jaar of jonger is, betaalt 50 euro voor de duurste ticket en 10 euro voor de goedkoopste.

Ik heb ook eens gekeken in mijn eigen cultuurcentrum. Voor Theater Antigone betaalt men 15 euro. Voor een optreden van Daan betaalt men 26 euro. Voor een lezing van Joël De Ceulaer betaalt men 5 euro – en dat is eigenlijk 5 euro te veel.

In de Roma, een zaal die heel ver gaat om mensen te bereiken, betaalt men 38 euro voor Randy Newman en 30 euro voor The Waterboys. Als er een zaal is die alles doet om zoveel mogelijk mensen te bereiken, zoals mevrouw Idrissi ook zei, dan is het wel de Roma. Maar ook daar hoor ik dat het nog altijd vooral de blanke middenklasse is die wordt bereikt, ook al doen zij veel moeite om andere mensen te bereiken. De prijs is dus niet altijd de belangrijkste reden.

We moeten niet panikeren, ook niet wat onze lokale cultuurcentra betreft. Het antwoord is genuanceerd. We moeten dit natuurlijk wel in het oog blijven houden, maar zeggen dat de prijs de enige reden is waarom mensen niet naar een cultureel evenement gaan, is niet helemaal correct. Er zijn meerdere elementen.

Wanneer onze cultuurhuizen door de besparingen elders hun financiering moeten gaan zoeken, dan lijkt het logisch dat ze een prijsdifferentiatie hanteren. Wie vooraan staat, zal wellicht meer betalen dan wie achteraan staat. Wie een 'meet and greet' wil, zal daar ook meer voor betalen. Ik denk dat we meer in die richting moeten gaan. We moeten er wel blijven over waken dat de cultuurhuizen die door de Vlaamse overheid worden gesubsidieerd zo'n groot mogelijke doelgroep bereiken. En dan heb ik het nog niet over acties zoals de UitPAS of zoals de Vriendenpas in Dendermonde waarbij men als groep of als bepaalde doelgroep nog goedkoper naar cultuurmanifestaties kan gaan.

Wat de prijssetting betreft, denk ik nog altijd dat het voor nagenoeg iedereen mogelijk is om naar een cultuurmanifestatie te gaan. Het zijn de steden en

gemeenten die moeten proberen om op lokaal niveau mensen over de brug te krijgen om naar zo'n cultuurmanifestatie te gaan. Dat vraagt andere inspanningen. Ik geef een voorbeeld uit mijn eigen stad. Sinterklaas komt naar Dendermonde met een Zwarte Piet, want die man is wel degelijk zwart, en wordt ontvangen in het Spiegelpaleis. Tegelijkertijd biedt de stad een kindertheater aan waar mensen gratis naartoe kunnen gaan.

Caroline Bastiaens (CD&V): We moeten voldoende aandacht hebben voor de prijzen wanneer het gaat over cultuurparticipatie, maar het klopt dat dit niet het enige argument is. Als ik goed ben geïnformeerd, is momenteel de participatiesurvey bezig. Het is belangrijk af te wachten welke resultaten daarin naar voren komen. Minister, u hebt zelf gezegd dat u veel aandacht hebt voor participatie.

Vraag is dan hoe we daarmee omgaan en welke elementen daarin meespelen. We zijn allemaal voor prijsdifferentiatie. Daar zijn hier goede voorbeelden van gegeven. We moeten dit echter zien in een veel breder kader.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Idrissi, het klopt dat ik ook wel verwonderd was door de twee artikelen in De Standaard. We kregen vanuit de hoek van CultuurNet een signaal dat wij eigenlijk niet kenden. Het is altijd vervelend voor het beleid om niet het volledige overzicht te hebben. Met andere woorden, wat de facto monitoring betreft van de cultuurprijzen door CultuurNet, moeten we zeker de aansluiting verbeteren bij de andere elementen die ik in mijn antwoord heb aangegeven. Dat is een les die we hebben geleerd. Op zich is dat een positieve les. We wisten meer dan we konden weten, alleen wisten we dat niet.

Mijnheer Meremans, wat de prijsdifferentiatie betreft, heb ik weinig toe te voegen. Wat de cultuurparticipatie betreft, is de survey bijna lopende en bijna afgerond. Die zal op 4 december op een studiedag worden gepresenteerd. Wat de voorgaande basiswetten van de participatiesurvey betreft, verandert er niet enorm veel. Hoewel de hoogte van de prijs van de tickets belangrijk is, zijn er twee zaken die belangrijker zijn en die wij zullen moeten slechten. Bij hoger opgeleiden wordt de cultuurparticipatie wat gefnuikt door een gebrek aan tijd. Mevrouw Idrissi, u gaf het sprekend voorbeeld over het zoeken naar een babysit. Dat is ook een gebrek aan tijd. Bij de lager opgeleiden is er drempelvrees en soms een gebrek aan interesse.

Zonder vooruit te lopen op de debatten die we zullen voeren in de beleidsbrief en de opvolging van een aantal elementen van het Burgerkabinet waaruit bleek dat culturele huizen wat meer buiten de muren kunnen breken in plaats van enkel de mensen daar naartoe te zuigen, moeten we nagaan hoe we die drempel verder kunnen verlagen. We zullen het daar zeker nog over hebben tijdens de bespreking van de beleidsbrief. Los van het feit dat die besprekingen een beetje in elkaars vaarwater zullen komen, kunnen we toch een aantal maatregelen voor het volgende jaar opstarten.

Ik heb niet echt een pasklaar antwoord op de vraag hoe we meer tijd kunnen maken voor de mensen. Dat is een moeilijke, maar daarom niet minder relevante kwestie.

Wat geld betreft, monitoren we de zaak en wat interesse uit een bepaalde groep of drempelvrees betreft, is er nog een grote marge.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Minister, door de EHSAL-studie naar voren te schuiven, geeft u zelf aan dat het gaat over verschillende cijfers.

Wat de participatie betreft, moeten er wat meer out of the box worden gedacht. Brussel heeft heel veel culturele centra zoals Muntpunt. Daar zou men een babysit-pool kunnen installeren waar mensen hun kindjes komen afzetten om ze na de voorstelling terug op te pikken. De sector kan hier interessante, originele en toffe ideeën ontwikkelen die voor iedereen goed zijn. We moeten verder in die richting nadenken om die participatie te verhogen en de problemen die er effectief zijn aan te pakken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de onzekerheid van het voortbestaan van Beaufort, de triënnale voor hedendaagse kunst langs de kust – 3082 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Mijn vraag gaat over de onzekerheid over het voortbestaan van Beaufort. Ik begeef me daarmee een beetje op glad ijs omdat ik afgelopen zomer serieuze kritiek heb geuit op de laatste editie van Beaufort. Ik was een beetje de spreekbuis van de burgemeesters aan de kust.

De eerste vier edities van Beaufort, de Triënnale voor Hedendaagse Kunst aan Zee, waren succesvolle en niet te missen culturele evenementen die voor de Vlaamse kust onmiskenbaar een culturele, toeristische en bijgevolg ook economische meerwaarde hadden. Dat was jammer genoeg veel minder het geval voor de recentste editie van Beaufort als gevolg van het beperkter budget, de artistieke invulling en de gebrekkige communicatie. Resultaat is dat een aantal kustgemeenten waaronder Bredene al hebben verklaard niet meer te zullen meewerken aan dit evenement onder deze vorm.

Niettemin kan niemand ontkennen dat de vorige edities positief waren voor het dag- en verblijfstoerisme en vooral ook voor het imago van de kust. Tijdens de vorige edities was er een heel goede communicatie en werd Beaufort bekeken als één project voor de hele kust. Heel wat toeristen bezochten toen het volledige traject van De Panne tot in Knokke.

De kustgemeenten zijn vragende partij voor een gelijkaardige tentoonstelling van hedendaagse kunst op voorwaarde dat die het elan en de uitstraling heeft van de eerste vier edities. Die waren er dit jaar niet, de mensen wisten zelfs niet dat Beaufort opnieuw plaatsvond.

Door de zesde staatshervorming behoort het echter niet meer tot de bevoegdheid van het provinciebestuur om dergelijke tentoonstellingen te organiseren. Het meerjarenbudget van de provincie West-Vlaanderen heeft voor de jaren 2017, 2018 en 2019 een financiële inspanning voor de realisatie van Beaufort 2018 ingeschreven, maar die middelen worden conform de afspraken in het Vlaams regeerakkoord overgedragen aan Vlaanderen.

Minister, overweegt u om, gelet op de culturele, toeristische en ook economische meerwaarde van een triënnale hedendaagse kunst aan onze Vlaamse kust, in 2018 een tentoonstelling van hedendaagse kunst in alle kustgemeenten te organiseren en te coördineren?

Bent u bereid om hiervoor de nodige en voldoende kredieten, en dus meer dan de kredieten waarin het provinciebestuur heeft voorzien, vrij te maken zodat deze tentoonstelling opnieuw het elan en de uitstraling van de eerste vier edities krijgt?

Zo ja, wanneer zal formeel worden beslist om een dergelijk evenement te organiseren, met andere woorden, wanneer zullen de kustgemeenten hierover duidelijkheid krijgen en eventueel hun mening over dit project kunnen bijsturen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Op dit moment neemt de Vlaamse Gemeenschap niet de organisatie en/of coördinatie van dergelijke kunstevenementen op zich. Indien er een aanvraagdossier wordt ingediend binnen het Kunstendecreet, zal dit dossier op zijn artistieke en zakelijke merites worden beoordeeld, waarop al dan niet een subsidiebeslissing zal volgen.

Aangezien de meerwaarde niet enkel ligt bij het culturele, zoals u zelf ook aangeeft, zal bij de beoordeling van het criterium haalbaarheid wel bekeken worden of de aanvragers ook de diverse ondersteuningsmiddelen binnen deze andere beleidsdomeinen aanspreken zoals ook bij de vorige projecten van Beaufort het geval was.

Ik kan op dit moment moeilijk een voorafname doen, noch op de concrete vraag die in het dossier geformuleerd zal worden, noch op de beoordeling door de bevoegde adviserende commissie en door mijn administratie. Ik ben gebonden door een aantal decretaal opgelegde beslissingstermijnen. Ik moet eerst het ingediende dossier afwachten, dat dan zijn beslissingsprocedure zal moeten doorlopen. Vanwege het belang van het gelijkheidsbeginsel kan en zal ik hier geen uitzondering op maken.

Ik begrijp de onderliggende betekenis van uw vraag en ik ben blij dat u aangeeft dat ondanks het meer controversiële karakter van deze editie, de vorige edities toch wel in goede aarde vielen en brachten wat men ervan verwachtte.

Wanneer er een voorstel zou komen, wat in dit geval vanuit verschillende kustgemeenten zou kunnen, binnen het Kunstendecreet, dan geldt het antwoord dat ik zonet heb gegeven. Niettemin wordt dit gedeeltelijk doorkruist door de overname van de voormalige provinciale middelen en ook voor een stuk de projecten. Ik moet nu eerst het einde van het jaar afwachten om te zien hoe en of wij deze operatie tot het beste einde kunnen brengen.

Het spijt me dat het wat ingewikkeld is. Ofwel komt er een projectaanvraag van verschillende gemeenten binnen Beaufort, dat is binnen het Kunstendecreet. Dat heeft zeker perspectieven. Ofwel nemen we het mee in de initiatieven die de provincies op dit ogenblik ontplooien, in dit geval West-Vlaanderen, om te kijken hoe het de spreiding van cultuur binnen de bredere regio's ten goede komt.

Om een lang verhaal kort te maken, los van het droge antwoord dat ik geef: met betrekking tot de voorbereiding van de volgende triënnale – we kunnen zeggen dat 2018 nog ver is, maar een goede voorbereiding vergt tijd – zullen we na nieuwjaar een concreter antwoord kunnen bieden.

Ik sta zeker open voor dialoog en voor al het overleg dat daarover kan worden gecreëerd. Ik hoorde van een aantal gemeenten: "Als het zo zit, doen we niet meer mee." Beaufort leek virtueel dood. Maar nu hoor ik minstens één kustburgemeester zeggen, en er zullen er misschien nog zijn, dat we het kind niet met het badwater moeten weggooien en dat we naar nieuwe sporen kunnen zoeken. Dat moeten we samen bekijken in het Kunstendecreet en/of in de overname van de provinciale beleidsverplichtingen. Maar nog even geduld voor de propere en warme overname, en dan kunnen we een gesprekstafel creëren.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Ik wil inderdaad het kind niet met het badwater weggooien. We hebben heel hard gereageerd omdat het nu niet oké was, maar

zo'n tentoonstelling langs de hele kust heeft een ongelooflijke meerwaarde op alle domeinen, zoals u ook zegt.

Ik betrek het toeristische aspect erbij. De minister van Toerisme laat nu de meeste centen gaan naar projecten in grote steden. Er gaat ook heel veel geld naar het MICE-gebeuren (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions) in de grotere steden. De kust wordt een beetje stiefmoederlijk behandeld op het vlak van toerisme, vind ik. Dat debat zal ik voeren in de commissie Toerisme.

Als het niet wordt herbekeken, om er echt een heel mooi project van te maken, valt er weer een enorme troef weg voor de kust. Op het moment dat die projecten wel goed liepen, kwamen er echt heel wat mensen naar de kust speciaal voor Beaufort. Ik hoop dat de Vlaamse Regering haar steentje zal bijdragen, zodat het project in een betere, vernieuwde vorm toch kan doorgaan.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Als kustparlementair kan ik niet achterblijven in dit debat. Het is niet aan het parlement om te oordelen over het falen van de vijfde editie. Ik ben heel blij dat ook onze collega en burgemeester van Bredene zegt dat we het kind niet met het badwater mogen weggooien. Ik hoop dat de tien kustburgemeesters er werk van maken en het van de basis laten komen, om in de zomer een breed toegankelijk – dat benadruk ik – cultureel-toeristisch evenement op poten te zetten.

Ik wijs op het succes van Theater Aan Zee voor de kust en voor cultuur. Zoiets moet ook kunnen, zelfs met beperktere middelen dan vijf of tien jaar geleden. Het initiatief zal nu van de kustburgemeesters moeten komen. Ik ga erop aandringen in mijn gemeente. Het was de eerste gemeente die zelfs al in juni verklaarde dat het op niets trok en dat we niet meer zouden meedoen. Dat was een veel te vroege reactie. Ik ga zeker oproepen om met de kustburgemeesters samen te zitten en na te denken over wat het in de toekomst kan zijn. Het is een driejaarlijks project, dus er is tijd.

Ik ben heel blij dat u openstaat voor alle mogelijkheden, minister. De interne staatshervorming is er, maar die kan misschien kansen bieden. Er kunnen project-subsidies worden aangevraagd. We moeten er vanuit de kust werk van maken.

De link wordt gelegd met Toerisme. Dat is zo, ik heb het ook over een cultureel toeristisch programma. Iedereen moet er de schouders onder zetten, want het is te waardevol om na het falen van deze vijfde editie in de prullenmand te gooien.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De opmerkingen liggen in elkaars verlengde. Ik wil me niet uitspreken over – ik heb het maar van op afstand gevolgd – de onvrede over de huidige editie, die toch ook belangrijke verdiensten blijft hebben. Het is zinvol om van onderuit, met gesprekken tussen burgemeesters, te kijken wie met het project nog vooruit wil. Dan hebben we het begin van een gesprekstafel. Dat is de conclusie die we vandaag mogen trekken. Dat is voor mij een belangrijk nieuw feit, dat ik op zich toejuich. En we zullen zien hoe we ermee kunnen omgaan.

– Bart Caron treedt als voorzitter op.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Om alle misverstanden te vermijden, ik wil ook geen tegenstrijdige berichten de pers in sturen. Zoals het project vandaag is, ben ik er volledig tegen. Ik heb duidelijk in de pers gezegd dat wij op die manier nooit

meer meedoen. Dat was ongehoord, het was weggesmeten geld. Maar ik ga er inderdaad bij de kustburgemeesters op aandringen, als er een nieuw elan komt, met een duidelijke meerwaarde, dat we ervoor openstaan om dat project zeker te steunen. Ik heb mijn argumenten gegeven. Dank u wel, minister, voor uw uitleg.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de erkenning van sociaal-culturele bewegingen
– 4 (2015-2016)**

**VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de etnisch-culturele federaties
– 78 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Minister, in deze beleidsperiode konden vijf nieuwe sociaal-culturele bewegingen worden erkend. U vertelde in de commissie in februari dat veertien organisaties zich hiervoor kandidaat stelden, met name Ouders van Verongelukte Kinderen (OVK), LABO vzw, Oxfam Solidariteit, MIEX, ATD Vierde Wereld, Palestina Solidariteit, Autopia, Vrouwenoverlegkomitee (VOK), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), Touché, G&W, KliQ, CleanTechPunt en LETS Vlaanderen. Voor 15 september 2015 moest u beslissen welke van deze organisaties op een erkenning konden rekenen. Ik herinner me het debat in de commissie. Ik vroeg u toen waar u het geld zou halen, want het was nog niet begroot.

De Adviescommissie Bewegingen beoordeelde de aanvraagdossiers op inhoud en kwaliteit en bracht advies aan u uit. U hebt dit gevolgd. De organisaties Autopia, LETS Vlaanderen, LABO vzw, MIEX en OVK krijgen voor de beleidsperiode 2016-2020 de minimumenveloppe van 111.500 euro. Met deze erkenning wilt u "nieuwe impulsen geven aan het bewegingsleven en de dynamiek binnen de werksoort honoreren".

Minister, toen ik dat las, was ik blij. Ik stond op het punt om een tweet te verzenden: "Bravo, minister Gatz. Dit beleid heb ik graag." Als het goed is, zeg ik het ook. Maar één ding heeft me tegengehouden, en dat was de vraag: waar hebt u het geld gehaald? Ik hoop van ganser harte dat u nieuw geld hebt gevonden voor de erkenning van deze bewegingen.

U hebt eveneens de subsidie-enveloppes vastgelegd voor sociaal-culturele bewegingen voor de volgende beleidsperiode 2016-2020. 28 erkende bewegingen dienden een financieel behoefteplan in om een hogere subsidie-enveloppe te krijgen. De Adviescommissie Bewegingen beoordeelde de dossiers en bracht advies aan u uit. Om budgettaire redenen kon u toen niet ingaan op de vraag om de financiële behoefteplannen van de 13 positief geadviseerde bewegingen te honoreren.

U erkent evenwel dat de huidige middelen vaak ontoereikend zijn om een optimale werking uit te bouwen die inspeelt op alle decretale criteria. Om de bewegingen meer ademruimte te geven, besliste u om de basisenveloppes van alle bewegingen op te trekken tot het decretaal bepaalde minimum van 111.500 euro en de uitvoeringscoëfficiënt te verhogen.

Dat is goed, echt heel goed. Vijf nieuwe bewegingen, het minimum respecteren en de uitvoeringscoëfficiënt verhogen: dat is hoognodig voor deze dynamische

werksoort. Het water staat hen echt aan de lippen. Maar ik lees ook dat de ambitie van de dertien sociaal-culturele organisaties, ondanks lovende adviezen, niet kon worden waargemaakt.

Minister, ik vraag u waar u het geld haalt, omdat u veel meer doet. U gaat ook twee vormingsbewegingen erkennen. Dat is goed, maar het is een serieuze boterham. Het is echt heel goed. Maar daarom vraag ik u waar het geld vandaan komt.

Minister, voor hoeveel bewegingen adviseerde de adviescommissie, op basis van hun financieel behoefteplan, om meer middelen toe te kennen? Wat zijn de meerkosten van de beslissing die u nam en wat zouden de meerkosten zijn geweest als u de adviezen had gevolgd?

Neemt u zich voor om op termijn – in de commissie werd al eens een voorstel gedaan om eventueel een beslissing te honoreren na twee jaar – aan dit advies tegemoet te komen? Het toekennen van een hogere uitvoeringscoëfficiënt maakt voor een deel de lineaire besparingen van de afgelopen jaren ongedaan, en dat is een goede zaak. In welke mate zet u deze lijn ook door naar de andere werksoorten binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk? Minister, ik spits mijn oren om te vernemen waar u het geld vandaan hebt gehaald.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Mijn vraag gaat ook in die richting, maar over een meer bepaalde vorm, namelijk de etnisch-culturele federaties. De etnisch-culturele federaties zijn laagdrempelig en bouwen bruggen. Ze hebben een breed netwerk en expertise, om te werken met de kwetsbare groep die nieuwkomers of mensen van allochtone origine toch zijn. U hebt dat ook gezegd, minister: "Met het oog op de beleidsthema's die ik naar voren schuif in mijn beleidsnota waarnaar u hebt verwezen, is het inderdaad een evidentie dat de etnisch-culturele federaties een belangrijke rol spelen in het diversiteitsbeleid."

Deze zomer ben ik naar Oostende geweest, naar de Federatie Mondiale Democratische Organisaties (FMDO), en sprak ik met die mensen. Er is me toen zeer duidelijk gemaakt dat ook bij hen het water aan de lippen staat. De vragen die ze krijgen van het terrein kunnen ze nog amper beantwoorden. Dat werd herbevestigd op Wascabi, het startmoment van de socioculturele sector, waar wij allemaal aanwezig waren.

Liever dan over 'etnisch-culturele federaties' heb ik het over 'mondiaal-culturele federaties', omdat het zich richten tot één bepaalde groep, bevolking of etniciteit in een zeer diverse samenleving een beetje voorbijgestreefd is. Dat wordt ook al door sommige federaties toegepast.

Nu, in Vlaanderen stromen een paar honderden nieuwkomers toe, en een deel van hen zal alleszins blijven. Een goede integratie is erg belangrijk, daar zijn we het allemaal over eens. Voilà, daar komen de federaties als partner op het terrein. Zij beschikken over expertise en zijn een partner bij integratie en inburgering. Nieuwkomers, als ze vluchten omdat ze worden vervolgd, om politieke redenen, of wegens oorlog, hebben meestal niet zo'n goed beeld van de overheid en staan er een beetje wantrouwend tegenover. De federaties kunnen de brug maken. Ze zijn een voorportaal en kunnen nieuwkomers leiden naar taallessen, onderwijsinstellingen, de arbeidsmarkt en dergelijke. De federaties moeten niet in de plaats treden van de overheid, maar vormen een bondgenoot of een partner. Heel belangrijk is dat ze ook een rol spelen in het samenbrengen van nieuwkomers en zogenaamde autochtone Vlamingen.

U hebt tijdens Wascabi gezegd dat het idee om bijkomende middelen voor die federaties vrij te maken u niet ongenegen is. U gaf aan dat de snellere uitstroom

van organisaties bij negatieve evaluatie, daarvoor kansen kan bieden. In de commissie gaf u in het voorjaar ook te kennen dat er onder het huidige decreet heel weinig marge is voor de uitstroom van organisaties die er niet in slagen hun opdrachten volledig te vervullen.

Het regeerakkoord en de beleidsnota Cultuur geven aan dat we het decreet over het socio-cultureel werk zullen actualiseren en wellicht ook wijzigen. Maar daarmee is er op korte termijn geen directe budgettaire verhoging, we hebben het dan eerder over de lange termijn. Recent hebt u overleg gepleegd met de culturele sector over de vluchtelingenproblematiek. Ongetwijfeld is toen ook de rol van deze federaties aan bod gekomen. We staan voor een nieuwe beleidsperiode 2016-2020 waarbij ook de jaarlijkse subsidie-enveloppe voor de verenigingen nog moet worden bepaald. We hebben ook de Septemberverklaring al gehad waarin de algemene contouren voor de begrotingsopmaak 2016 zijn geschetst.

Minister, ik heb daarom deze vragen voor u. Erkent u dat de etnisch-culturele federaties momenteel onder financiële druk staan en te kampen hebben met een zware overbevraging vanuit de samenleving?

Overweegt u om binnen de beschikbare middelen uit het beleidsdomein Cultuur voor 2016, te bekijken hoe in bijkomende middelen kan worden voorzien voor de etnisch-culturele federaties? Waarom wel of waarom niet? En indien u daar positief op antwoordt, overweegt u dan om middelen binnen het beleidsdomein Cultuur te verschuiven? Maakt u de keuze om er meer geld aan te spenderen omdat de nood die er al was, enkel maar zal toenemen? Of zoekt u andere mogelijkheden? Bent u die dan aan het bekijken?

Is de rol van die federaties in de vluchtelingenproblematiek aan bod gekomen in uw besprekingen met de culturele sector op uw kabinet? Welke conclusies werden daaruit getrokken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, dames en heren, ik dank u voor de vragen. Het is misschien een beetje raar om ze aan elkaar te koppelen, maar ik zal een antwoord in drie delen geven. Ik zal om praktische redenen eerst de vraag van de heer Meremans sec beantwoorden. Dan geef ik sec het antwoord op de vraag van mevrouw Idrissi. Uiteraard zal ik ook antwoorden op de fundamentele vraag wat er allemaal kan en wat er al allemaal gebeurd is op basis van de erkenning van de vijf nieuwe bewegingen, en waar er middelen werden gevonden. Dat zal ik in het derde en laatste stuk doen, dan kan ik u meenemen in de redenering die we hebben gevolgd om een aantal nieuwe beslissingen te nemen.

Mijnheer Meremans, dat de etnisch-culturele federaties (ECF's) sterk groeien en vanuit veel hoeken van de maatschappij overbevraagd worden, is inderdaad een feit. Ze worden ook bevraagd vanuit verschillende domeinen: cultuur, jeugd, welzijn, onderwijs, werk, integratie of andere.

De ECF's zijn erkende sociaal-culturele verenigingen die, zoals u weet, structureel worden gesubsidieerd op basis van het aantal afdelingen. Dat werd vastgelegd in 2010. Veel verenigingen zijn intussen gegroeid. Dat heeft te maken met het stilaan opkomen van een allochtoon middenveld in Vlaanderen, maar ook met het feit dat een aantal van deze federaties hun oorspronkelijke focus op één allochtone bevolkingsgroep loslaten en mondialiseren, waardoor ze een breder publiek aanspreken. Er is inderdaad een overbevraging vanuit het middenveld, lokale en bovenlokale overheden en andere entiteiten binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Het personeel van de ECF's zit vaak met een veelheid aan taken: begeleiden van afdelingen, opzetten van projecten, zoeken naar extra middelen en inspelen op

vragen van buitenaf. Dat geldt natuurlijk ook voor andere federaties, maar het takenpakket neemt voor deze federaties zeker toe en dat weegt zwaar.

Binnen het kader van het huidige decreet is het echter juridisch niet mogelijk om binnen de werksoort 'verenigingen' een uitzondering te maken voor de etnisch-culturele federaties. Deze federaties zijn immers ingebed in het decreet als sociaal-culturele vereniging, en dus ook binnen dezelfde budgettaire basisallocatie. In 2003 heeft men er voor gekozen om ze, na een overgangsperiode, niet langer te beschouwen als een afzonderlijke werksoort met een specifieke eigenheid en afzonderlijke criteria. Ze zijn nu decretaal gezien verenigingen zoals alle andere verenigingen. Op zich is dat uiteraard een heel goede zaak.

Bijgevolg zou het juridisch, volgens het principe van gelijkberechting, enkel mogelijk zijn om middelen te verschuiven naar de ECF's als die naar alle sociaal-culturele verenigingen zouden gaan. En dat brengt mij bij een obstakel van budgettaire haalbaarheid. Ik kom daar straks op terug in het derde deel van mijn antwoord.

Ik herhaal dat ik hierbij, ook al heb ik dit ernstig overwogen, juridisch geen marge had of heb om de etnisch-culturele federaties anders te behandelen. Ik benadruk dat ook andere beleidsdomeinen hierin hun verantwoordelijkheid moeten opnemen aangezien de federaties op verschillende domeinen een essentiële bijdrage leveren. In het kader van een nieuw decreet Sociaal-Cultureel Werk bekijken we zeker op welke manier we aan deze noden tegemoet kunnen komen. Intussen zijn er voor specifieke projecten wel mogelijkheden binnen het Participatiedecreet, maar dat is enkel om de ergste noden te lenigen.

De voorbije weken werden gesprekken gevoerd met deze organisaties waarbij de vluchtelingenproblematiek uiteraard ook uitgebreid aan bod kwam. Uit de gesprekken met het Minderhedenforum en de etnisch-culturele federaties de voorbije weken, blijkt nogmaals dat deze organisaties een belangrijke rol opnemen in het 'wegwijzen' van diverse organisaties: welzijnsorganisaties en -instanties, kunstenorganisaties, en dergelijke meer, en vluchtelingen. Onbedoeld heb ik met mijn oproep om met de sector samen te zitten en te bekijken hoe we een deel van de nood van de vluchtelingen kunnen lenigen met kunst en cultuur, de druk op de ECF's vergroot. Finaal, en dat is goedbedoeld, is het immers zo dat wanneer kunstenorganisaties bepaalde initiatieven plannen, ze vaak aan een ECF vragen hoe ze het kunnen doen, hoe ze de mensen kunnen bereiken en dergelijke meer. Ze nemen binnen de context van de vluchtelingenproblematiek een rol op als eerste aanspreekpunt, expertisecentrum en voorportaal. Wanneer de vluchtelingen, die nu in de opvangcentra opgevangen worden, zich in de nabije toekomst over Vlaanderen verspreiden op zoek naar een nieuwe thuis, zullen de etnisch-culturele federaties nog meer overstelpt worden met vragen. Ik heb ook van hen een duidelijke vraag om bijkomende middelen ontvangen. Op dit ogenblik kan ik daar niet zonder meer op ingaan, maar ik verwijs daarvoor ook naar het derde deel van mijn antwoord.

Nu schakel ik even over naar de zo precies mogelijke antwoorden op de vragen van mevrouw Idrissi. In verband met de bewegingen, de adviescommissie en haar advies, kan ik u het volgende zeggen, mevrouw Idrissi. De administratie ontving op 1 februari 2015 de financiële behoefteplannen van 28 erkende sociaal-culturele bewegingen die eind vorig jaar een positieve eindevaluatie kregen. Voor twee bewegingen was dit vanwege een negatieve evaluatie geen optie. Eén beweging koos ervoor om geen financieel behoefteplan in te dienen.

Vervolgens deed de adviescommissie in haar advies een aantal voorstellen, waarbij ze in functie van het beschikbare budget, prioriteiten aangaf. De eerste prioriteit ging uit naar de erkenning van de vijf nieuwe bewegingen. Ik heb dus in de eerste plaats deze vijf positief geadviseerde bewegingen erkend. U noemde de namen

ervan al, ik zal ze niet herhalen. Als tweede prioriteit gaf de commissie de decretale minima aan van de bewegingen. Ik ga in mijn beslissing voor dit onderdeel uit van een basissubsidiebedrag van 111.500 euro zoals is voorzien in het decreet van 2003. Voor dertien bewegingen werd de basissubsidie opgetrokken tot het decretale minimum.

Daarnaast wordt, zoals voor de andere organisaties, rekening gehouden met de uitvoeringscoëfficiënt. Dit impliceert dat voor elke beweging de totale enveloppe minimaal ongeveer 125.000 euro bedraagt.

Dan was er een derde prioriteit van de adviescommissie, namelijk de financiële behoefteplannen. Op basis van de beschikbare middelen en van de inspanningen die ik jegens prioriteit één en twee al heb gedaan, heb ik beslist om deze vraag niet honoreren.

U vraagt naar een aantal bedragen, en om de toelichting vergelijkbaar te houden ga ik u de bedragen geven aan de hand van de basissubsidie. Zoals de specialisten ondertussen al weten, is het een vrij technische oefening als men de principiële beslissing neemt. Na de basissubsidie wordt er nog een bedrag toegevoegd, voortvloeiend uit de uitvoeringscoëfficiënt die bij elke ronde verschilt. Alle bedragen die ik u geef, zullen weldra ook heel transparant op de site van de administratie staan, u zult alles nog eens rustig kunnen bekijken. Ik wil hier niet goochelen met cijfers, maar ik zal toch een aantal concrete bedragen noemen.

De meerkost van de beslissingen die ik nam voor de bewegingen bedraagt 790.232,23 euro. De commissie adviseerde voor de nieuwe bewegingen een budget van 824.262 euro, omdat ze voor vier van de vijf nieuwe bewegingen een hoger bedrag voorstelde dan het oorspronkelijk decretaal voorziene minimum. Ik ga dus in mijn beslissing voor dit onderdeel uit van een basissubsidiebedrag van 111.500 euro.

De tweede prioriteit was het optrekken van de subsidie tot het decretale minimum. Voor deze prioriteit berekende de commissie voor de zestien bewegingen aan 129.262 euro, een toename van het budget van 393.477,79 euro.

Over de derde prioriteit kan ik alleen maar herhalen dat er door de commissie een begroting was gemaakt van 413.684 euro. Voor het antwoord op de behoefteplannen was er geen ruimte meer.

U weet dat de subsidie-enveloppes decretaal bepaald worden voor een beleidsperiode van vijf jaar. Het is ondertussen bekend dat we werken aan een fundamentele hertekening van het decreet. Het project is ondertussen gestart, dat wil zeggen dat het in voorbereiding is en met u zal worden gedeeld tegen het einde van het jaar.

Mijn kabinet werkt samen met de administratie en Socius aan een conceptnota en ik mik op 2018 voor de inwerkingtreding van een nieuw decreet. Ik mag natuurlijk op veel mikken, maar ik zal uiteraard uw steun nodig hebben om dat te kunnen doen. Ik reken ook op de ingang van een nieuwe beleidsperiode voor de sociaal-culturele organisaties in 2019.

De uitvoeringscoëfficiënt wordt voor alle werksoorten gelijkgetrokken. Tot zover mijn antwoorden op de concrete vragen van mevrouw Idrissi.

Tot hier kreeg u bij wijze van opwarming dus al een aantal delen van de puzzel. Ik wil u nu de volledige redenering geven. We hebben die gemaakt vanuit de vaststelling dat we vijf nieuwe bewegingen willen honoreren, dat we een aantal decretale minima willen waarborgen en dat we daarvoor ergens middelen moeten halen die er tot voor enkele uren nog niet waren.

Ik geef u nog eens het hele verhaal, want het is interessant om mee te zijn met de opbouw. In functie van de beleidsperiode 2016-2020 heb ik voor de hele sociaal-culturele sector inhoudelijke en financiële keuzes gemaakt die ik hierbij wil toelichten.

Vooreerst vind ik het belangrijk dat de nieuwe dynamiek in de sector wordt gehonoreerd. Ik besliste daarom om het gesubsidieerde sociaal-culturele landschap te verrijken met een aantal nieuwe organisaties. Zo erken ik vanaf 2016 vijf nieuwe bewegingen, één vereniging en twee gespecialiseerde vormingsinstellingen. Ik voorzie ook nog in een startsubsidie voor een vereniging. Alle namen zijn op de site terug te vinden.

Bovendien heb ik beslist om de bewegingen voldoende ademruimte te geven door hun subsidie-enveloppes op te trekken tot het oorspronkelijk decretaal voorziene minimumbedrag. Ik herhaal het nog eens: 111.500 euro.

Er zijn inderdaad onvoldoende middelen om te kunnen ingaan op de financiële behoefteplannen. Ik heb meteen in het decretaal voorziene minimumbedrag voorzien voor de nieuwe vereniging en de twee nieuwe gespecialiseerde vormingsorganisaties.

Om bovenstaande beslissingen te honoreren, tref ik herschikkingen. Vanaf 2016 worden één vereniging en twee ECF's niet langer erkend. De vereniging beantwoordt decretaal niet meer aan het aantal verenigingen. Over de andere twee ben ik helaas verplicht om u mee te delen dat er fraude is vastgesteld. Daar gaan we niet licht over. Een beweging stopt haar werking. En dan waren er nog zeven organisaties die op basis van negatieve evaluaties van de beleidsperiode 2011-2015 sancties van 10 tot 20 procent kregen, waardoor er een beperkt aantal middelen vrijkomt.

Daarnaast wil ik een financiële injectie doen in het sociaal-cultureel werk. De middelen zijn afkomstig van het Lotto-budget. Ik wil hiermee niet zeggen dat het Lotto-budget alles kan oplossen - verre van, was het maar zo. Ik wil er heel omzichtig mee omspringen en het zo weinig mogelijk als een structureel subsidiekanaal gebruiken. Maar in dit geval hebben we toch een inspanning gedaan. We hebben ook, om maximaal de groei van nieuwe organisaties mogelijk te maken, een beroep gedaan op een vorm van solidariteit van de sector met betrekking tot de basisenveloppe. Ik zou het een minimale solidariteit noemen. Inzake de redenering over hoe ver deze solidariteit reikt, kunt u alle informatie weldra terugvinden. Ik benadruk nogmaals dat het een minimale solidariteit is die ook in absolute cijfers zeker wordt afgetopt.

Concreet gaat de solidariteitsbijdrage uit van de volgende uitgangspunten. De werksoorten 'verenigingen', 'gespecialiseerde vormingsinstellingen' en 'syndicale vormingsinstellingen' dragen bij, net als 'volkshogescholen', door de enveloppes op basis van de bevolkingscijfers binnen hun werkingsgebied niet aan te passen. De 'vormingsinstellingen' en de 'federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap' en alle sociaal-culturele organisaties met een subsidie-enveloppe onder de 200.000 euro dragen niet bij.

Conclusie, de intrekkingen bedragen 625.339 euro. Wanneer men daar de negatieve evaluaties aan toevoegt, dat is dat nog eens 125.204,76 euro. Wanneer we daar ook de stopzetting van een bepaalde beweging aan toevoegen, gaat het over nog eens 151.761,13 euro. En wanneer men deze drie getallen optelt die het resultaat zijn van negatieve evaluaties, intrekkingen en stopzettingen, dan krijgt men een bedrag van ongeveer 900.000 euro.

De middelen die ik uit de Lotto-pot haal, bedragen 260.000 euro. De solidariteitsbijdrage bedraagt 714.000 euro, verdeeld over alle verenigingen, nogmaals binnen een zo rechtvaardig mogelijk systeem. Daarmee worden in moeilijke

omstandigheden rechtvaardige beslissingen getroffen om nieuwe initiatieven en doelstellingen zoals het optrekken van de minimumbijdragen te financieren.

Ik kan me inbeelden dat dit nog enig stof zal doen opwaaien. Het is ook de bedoeling dat alle verenigingen morgen op individuele basis gebriefd worden. U kunt mij niet verwijten dat ik binnen een totaalbedrag van 51 miljoen euro geen inspanningen doe om zowel vernieuwing als solidariteit te bewerkstelligen en dus binnen redelijke perken een dynamiek in de sector tot stand te brengen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp-a): Minister, u anticipeert op wat kan komen, want u zegt nu al dat ik u niet kan verwijten dat u geen inspanningen doet.

Het is goed dat u die bewegingen erkent. Dat is beleid maken. Het gaat dan niet alleen over de culturele organisaties, maar over de hele sector. Het is goed dat we erkennen dat die organisaties heel belangrijk zijn voor de samenleving en heel belangrijk werk leveren voor de samenleving. Net wanneer het moeilijk gaat in de samenleving, zorgen die organisaties voor een warme samenleving. De heer Meremans had het zonet over de vluchtelingencrisis, maar het gaat ook over andere thema's.

Beleid voeren is niet alleen zorgen dat er bewegingen zijn, maar ook zorgen dat die andere organisaties ook hun werk kunnen doen. Het water staat hen al aan de lippen, zij hebben immers ook in de klappen gedeeld van heel de besparingsronde. En dan krijg ik heel sterk het gevoel dat u bezig bent met een broekzakvestzakoperatie. U schuift wat, maar u krijgt binnen de regering geen middelen bij. U probeert een beetje de meubels te redden door hier en daar serieus af te knabbelen. 714.000 euro is niet niets, dat is een serieus bedrag.

Ik ben blij dat u zegt dat u middelen hebt gevonden bij Lotto. U hebt echter ook aangegeven dat u daar geen duurzaam beleid mee kunt voeren omdat die middelen eenmalig zijn.

Over die 900.000 euro zou ik graag wat meer toelichting krijgen. Ik weet niet of u dat hier kunt doen. U zegt dat die het gevolg zijn van stopzettingen en intrekkingen, maar kunt u daar wat meer uitleg over geven?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Mijn vrees wordt een beetje bewaarheid. U zei immers dat u voor die etnisch-culturele organisaties juridisch niet veel kunt doen. Ik heb daar alle begrip voor. De problematiek is transversaal en moet inderdaad vanuit andere domeinen worden bekeken. Dat neemt niet weg dat we dit aandachtspunt een plaats moeten geven binnen de bespreking van het decreet over sociocultureel werk.

Enerzijds vraagt men een stabiel subsidiekader, maar anderzijds moet men een zekere flexibiliteit aan de dag kunnen leggen. Het is zoeken naar dat evenwicht. Nu we echter worden geconfronteerd met die problematiek, moet dat in de toekomst ook wel mogelijk zijn.

Ik ben blij dat u keuzes hebt gemaakt, dat is een woord dat ik graag hoor. U hebt het gehad over een nieuwe dynamiek in het veld. Daar ben ik het mee eens. Ik hoor overal zeggen dat er een nieuwe dynamiek moet komen en er zijn nieuwe bewegingen die het waard zijn om een kans te krijgen, maar we moeten daar keuzes in maken.

U hebt inderdaad gebruikgemaakt van uitstroom, als ik die term mag gebruiken, en terecht. We zullen in de toekomst effectief moeten gaan voor een rigoreuzere aanpak. Bewegingen, organisaties, verenigingen en vormingsinstellingen die niet

voldoen, moet worden opgedoekt zodat er meer ruimte komt voor andere. Dat is de weg die we moeten volgen. We moeten de historische verworvenheden toetsen aan de huidige budgettaire realiteit.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik zit hier nog altijd 'bouche bée'. Ik ben verbouwereerd. Ik zal de cijfers die u hebt gegeven nog eens nalezen, maar ik kan u niet helemaal volgen. Ik zal proberen te recapituleren.

Ik ben blij dat u vijf nieuwe bewegingen hebt erkend en dat we op die manier dynamiek en vernieuwing in de sector brengen. Dat ondersteun ik. Maar om die operatie te kunnen doorvoeren, had u volgens de prioriteiten ongeveer 1 miljoen euro nodig. Het zoeken naar dat bedrag is geen evidente operatie. Ik deel de mening van de heer Meremans dat wanneer we vaststellen dat de doelstellingen van een organisatie niet worden gehaald en er een negatieve evaluatie wordt gegeven, daar gevolgen aan verbonden zijn. Daar sta ik absoluut achter. Misschien mogen die zelfs nog wat straffer worden en kan de uitstroom nog worden versneld wanneer het niet goed gaat.

U hebt de cijfers opgeteld en u kwam aan ongeveer 900.000 euro. U hebt het dan ook nog gehad over 260.000 euro van Lotto. Gaat dat dan over eenmalige middelen of zijn die recurrent voor de volgende jaren? We maken een nieuw afsprakenkader, niet alleen voor dit jaar maar ook voor de volgende jaren. Ik hoop dan ook dat het gaat over een soort voorafname zodat we toch een zekere stabiliteit kunnen geven.

U zegt dat u een solidariteitsprincipe hebt toegepast dat 714.000 euro oplevert. Als ik die cijfers optel, dan kom ik aan 1,6 miljoen euro, terwijl u eigenlijk 1 miljoen euro nodig hebt en er twee bijkomende instellingen en een vereniging worden erkend. Kunt u daar wat meer duidelijkheid over geven? U zegt dat u duidelijkheid geeft, maar echt veel duidelijkheid heb ik niet gekregen.

Niet alleen vandaag, maar tijdens de afgelopen periode hebt u zelf aangegeven dat de etnisch-culturele verenigingen en federaties de afgelopen jaren enorm zijn gegroeid. De samenleving staat daardoor voor grote uitdagingen. Wanneer dan 625.000 euro vrijkomt door het niet langer erkennen van twee etnisch-culturele verenigingen, dan is het misschien mogelijk om wat met die middelen te schuiven voor de verenigingen die zeer goed werk doen. Binnen het juridische kader en het decreet zoals we dat vandaag kennen, zegt u zelf dat u wel wat middelen zult verschuiven.

We zijn allemaal voor een nieuwe dynamiek. Maar die komt er niet alleen met het erkennen van nieuwe organisaties, ook binnen bestaande organisaties is er heel wat dynamiek en vernieuwing. Ik hoop dat we die met deze beslissing niet zullen fnuiken. Minister, ik heb het er een beetje moeilijk mee om op die manier naar de toekomst te kijken. Mijn argwaan over de toekomst is alleen maar nog een beetje toegenomen.

Bart Caron (Groen): Hoe meer Lotto-middelen er naar sociaal-cultureel werk gaan, hoe beter. Ik kan dat alleen toejuichen.

Ik neem aan dat die uitstroom op een ernstige manier gebeurt. Dat schept ook enige ruimte.

Ik heb verder maar een vraag, minister, want ik wil eerst het dossier eens rustig bekijken voor ik een mening geef over alle aspecten ervan. Wart betekent dat solidariteitsmechanisme voor u, minister? Is dat dan een lineaire vermindering van alle subsidies boven 200.000 euro? Gaat dat dan over een bepaald percentage?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal nu geen namen van verenigingen noemen omdat het sommige verenigingen in bepaalde gevallen te veel kan stigmatiseren. Alle namen zullen bekend zijn op het ogenblik dat het verhaal op de website staat.

Ik heb inderdaad keuzes gemaakt. Ik heb gekozen tussen verenigingen van allerlei kunne en allerlei achtergrond en oorsprong die ik de voorbije maanden heb bezocht en die soms mensen in dienst hebben om afdelingen in stand te houden of op te richten, terwijl er andere afdelingen zijn die vanzelf ontstaan. Ik heb daar een keuze in gemaakt. Dat is geen voorafname aan een breder debat. Ik heb nu een keuze gemaakt naar aanleiding van de erkenningstermijn van vijf jaar voor de bewegingen. In die zin wil ik een bepaalde stabiliteit garanderen. De Lotto-middelen die ik nu heb uitgetrokken, kunnen op dat vlak een en ander mogelijk maken en worden tot nader order structureel toegevoegd aan deze operatie. Het is dus niet zo dat die volgend jaar wegvallen.

Ik wil even herhalen wat ik heb gezegd op het Wascabi-evenement in de KVS. De meesten van u waren daarop aanwezig. Soms lijkt het alsof men zomaar dingen zegt in een bepaald debat, en dat is dan achteraf gelukkig niet zo. Ik heb gezegd dat we nu een herverdeling zullen doen, die tegelijkertijd ook een nieuwe dynamiek beantwoordt. Ik blijf erachter staan dat dit wel degelijk het geval is. Voor de toekomst moeten we echter nieuwe middelen vinden. Ik denk alleen dat we maar nieuwe middelen zullen vinden binnen het bestek van de collegialiteit van een regering indien we ook een nieuw verhaal schrijven, en dat hebben we nog niet. Nu hebben we inderdaad herverdeeld, met ook wel een inbreng van nieuwe middelen binnen het systeem, op basis van de vijfjarige erkenningstermijn, maar ons nieuwe verhaal moet wervender zijn dan wat er nu is gebeurd.

Mevrouw Idrissi, ik wil toch eens even ingaan op uw kritiek met betrekking tot het niet vinden van nieuwe middelen. Ik weet niet of u na de September-verklaring de tijd hebt gehad om het centenblaadje van de minister van Financiën en Begroting even te bekijken. Dan zult u hebben gemerkt dat er, als het gaat over meer vragen voor nieuw beleid, 26 miljoen euro is vrijgemaakt, en dat ik als minister van Cultuur en Media daarvan 10 miljoen euro heb binnengehaald, meer dan een derde, voor de VRT en voor het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA). Men kan natuurlijk niet alles tegelijk, maar dat lijkt me geen slechte verhouding.

Er zijn enkele precieze vragen gesteld door mevrouw Bastiaens, los van de algemene beschouwingen. Mevrouw Bastiaens, over de Lottomiddelen heb ik u eigenlijk geantwoord. Dat moet inderdaad tot nader order worden voortgezet. Die blijven dus binnen het systeem. De gap die u op dit ogenblik vaststelt, net als de heer Caron en anderen, tussen de bedragen die ik heb genoemd en waar we uiteindelijk zitten, heeft te maken, zo wordt me ingefluisterd, met de uitvoeringscoëfficiënt bovenop het basisbedrag. Die coëfficiënt is meer administratieve praktijk dan decretale verankering en bevordert de transparantie van het systeem niet erg. Ik werk echter met de instrumenten die we nu hebben. De vraag is of we een dergelijke vertroebeling, zelfs al is die oorspronkelijk goed bedoeld, in het nieuwe systeem overleefd moeten houden, maar daar komt het op neer.

Dan was er uw zeer precieze vraag over het opnieuw aanwenden van die 625.000 euro van een aantal intrekkingen, die trouwens niet alleen op het conto van de etnisch-culturele federaties te schrijven zijn. Ik kan die niet zomaar binnen hetzelfde systeem heroriënteren. Dat is decretaal niet toegelaten. Dat was misschien een leuke oplossing geweest, maar dat is niet mogelijk.

De solidariteitsbijdrage is vastgesteld op 1,5 procent.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Minister, ik dank u voor de bijkomende informatie. U zegt zelf dat het nieuwe verhaal van het sociaal-cultureel werk wervender moet zijn, zodat er binnen de Vlaamse Regering een collegialiteit kan ontstaan om meer middelen te krijgen, maar eigenlijk is dat een vicieuze cirkel. Hoe kun je immers een wervender verhaal vertellen als je nog eens 1,5 procent moet bijdragen? U zet financieel een negatieve spiraal in en tegelijkertijd zegt u dat men een wervender verhaal moet schrijven om meer middelen te krijgen. Ik kan alleen maar vaststellen....

Minister Sven Gatz: Ongelooflijk. Ik kan alleen maar vaststellen dat solidariteit bij sp.a dezer dagen een zeer loos begrip is geworden.

Yamila Idrissi (sp.a): Besparingen, hé. U pakt het mooi in, maar eigenlijk moeten die verenigingen vandaag nog eens 1,5 procent afstaan, bovenop alles wat al werd gegeven. En dan zegt u dat ze nog eens een wervender verhaal moeten gaan schrijven. Ik ben dus eigenlijk wel misnoegd.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Eigenlijk had ik geen verdere reactie op de minister. Alleen wil ik aan u zeggen, mevrouw Idrissi, dat dat nu eenmaal keuzes maken is. Het verhaal dat u brengt, is: er komt manna uit de hemel en we gaan het verdelen. Als je meer dynamiek in het veld wilt brengen, dan mag je de mensen inderdaad geen blaasjes wijsmaken. Men moet gewoon bekijken wat het budget is waarmee men kan werken, bekijken waar men heen wil en keuzes maken.

Ik zou dus niet zeggen dat de ene moet betalen voor de andere. We gaan naar een nieuw decreet, waarmee we hopelijk een aantal antwoorden kunnen vinden daarop. Op dit ogenblik lijkt het me echter logisch dat, als je ervoor opteert dat er nieuwe zaken komen, die ook meer dynamiek moeten krijgen, daarvoor ook een prijs moet worden betaald. Dat is gewoon dit realistisch toepassen.

De voorzitter: Ik stel voor dat u niet te lang wacht met het op de website zetten van die informatie enzovoort, want of men nu voor of tegen is, die 24 uur onrust die nu ontstaat, kan heel veel commotie veroorzaken, en ook veel foute indrukken wekken en nodeloze discussies opleveren. Ik denk dat dit heel gevoelige materie is. Ik geef maar mijn advies als voorzitter van de commissie, met mijn ervaring.

De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de aanstelling van nieuwe bestuursleden in Vlaamse cultuurhuizen
– 62 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Voorzitter, minister, geachte leden, in een artikel in De Tijd van 1 september 2015 lezen we dat er nieuwe aanstellingen zijn gebeurd in de raden van bestuur van de grote Vlaamse cultuurhuizen. De Vlaamse Regering heeft nieuwe bestuurders benoemd in een tiental culturele instellingen in Vlaanderen. In navolging van het Cultuurpact komen die bestuurders grotendeels uit de diverse kabinetten van de huidige meerderheid. Slechts bij uitzondering werd gekozen voor iemand uit de kunstenwereld of met enige affiniteit met de culturele wereld.

Minister, vanuit de cultuursector wordt bezorgd gereageerd op die recente benoemingen. U benadrukt in uw visienota Kunsten en in uw beleidsnota Cultuur het belang van 'good governance' in de cultuursector. Dat slaat "op duurzaam en goed

bestuur van culturele organisaties, waarbij de culturele missie, de ethiek en de financiële gezondheid van de organisatie gevrijwaard worden.” De vraag rijst in welke mate de verdere politisering van de raden van bestuur daaraan bijdraagt. U erkent dat we ons inderdaad moeten bezinnen over de vraag of het Cultuurpact van 1972 nog wel van deze tijd is. U stelt: “Ik wil ervoor zorgen dat een derde van de raad van bestuur bij cultuurinstellingen wordt ingevuld met onafhankelijke bestuurders.” Verder stelt u “een diverse en gekwalificeerde samenstelling en een transparante werking van bestuursraden van culturele organisaties” centraal. We lezen in uw beleidsnota: “(...) dat verschillende individuen in functie van de missie en de visie van de organisatie hun kennis, expertise en netwerken in bestuursorganen inbrengen heeft een positieve invloed op de werking van een organisatie.”

Minister, is er bij deze benoemingsronde rekening gehouden met het beleid van good governance dat u zo hoog in het vaandel draagt? Hoe is de keuze voor de nieuwe bestuursleden gemaakt? Zijn de cultuurhuizen geconsulteerd over de selectie van de bestuursleden die ze in huis krijgen? Zijn de benoemingen gebeurd in overleg met de cultuurhuizen? In welke mate is er rekening gehouden met de roep om meer diversiteit bij de aanstelling van de nieuwe bestuursleden?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De beslissingen van de Vlaamse Regering van 17 juli jongstleden zijn inhoudelijk in twee delen onder te verdelen. Een eerste groep behelst het aanduiden van commissarissen en/of vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering of variante benaming om die personen aan te duiden die een welbepaalde functie of rol hebben bij die instellingen. Het is logisch dat die personen een nauwe band hebben met het bestuur dat ze vertegenwoordigen. Een tweede groep behelst het aanduiden van beheerders die zetelen in instellingen namens de Vlaamse Gemeenschap.

Ik ga eerst even in op de eerste groep. Deze personen worden niet exhaustief in het geciteerde artikel opgesomd. Het gaat om de raad van toezicht van De Brakke Grond. De facto is dat de leidend ambtenaar van het departement. Het gaat om het Concertgebouw Brugge. Het gaat om het Kaaithheater: daar zijn er twee commissarissen, waarvan er een wordt vervangen. De andere blijft zetelen, maar die wordt niet vermeld in het artikel. Ook is er de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS): in tegenstelling tot wat het artikel in De Tijd stelt, is er een regeringscommissaris vervangen, geen bestuurslid. Dit soort vervangingen zijn altijd doorgevoerd voor dit soort functies, waarbij er een band is tussen de huidige Vlaamse Regering en de controlefunctie die daaraan is verbonden. Trouwens, ik doe dat niet altijd. Een voorbeeld om dat te illustreren is Het Kunsthuis, waar de twee regeringscommissarissen uit de vorige legislatuur zijn blijven zetelen.

Ten gronde wil ik daar nog het volgende aan toevoegen. Artikel 16 van het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector stelt: “Het mandaat van regeringscommissaris vereist een vertrouwensrelatie met de Vlaamse Regering. Bij ontstentenis van deze vertrouwensrelatie kan de Vlaamse Regering het mandaat te allen tijde beëindigen.”

Wat de tweede groep betreft, namelijk de groep van de bestuurders, ben ik van oordeel dat de huidige wetgeving moet worden gevolgd. Dat is niet alleen het Cultuurpact, maar ook, in een aantal gevallen, de bestaande specifieke decretale of statutaire bepalingen. Ik geef enkele voorbeelden. Het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) heeft een specifiek decreet dat moet worden nageleefd, ook qua samenstelling van de raad van bestuur. Er is een voordracht gebeurd door het fonds, die ook meer een weerspiegeling is van de herschikking van het politieke landschap. Het gaat over vijf verlengingen van mandaten, een vervanging wegens een overlijden en twee nieuwe leden. Aan dat voorstel heb ik niets gewijzigd, maar

ook dat staat niet in het artikel van De Tijd. Een instelling waar nog een punctuele wijziging is gebeurd, heeft betrekking op De Brakke Grond. Bij het aantrekken van mijn medewerkers is de leidraad steeds geweest dat ze ontslag moesten nemen uit bestuursmandaten in de culturele sector. Ze kunnen hoogstens zetelen als vertegenwoordiger of commissaris van de Vlaamse Regering. Daarom heeft bijvoorbeeld iemand van mijn kabinet onmiddellijk ontslag genomen bij zijn aanstelling bij het kabinet, en is er dus pas recentelijk voorzien in een vervanging. Ook dat heb ik niet mogen lezen in het artikel van De Tijd.

Daarnaast zijn er nog raden van bestuur aangevuld, gewijzigd of vernieuwd. Het gaat om Toneelhuis, waar de Vlaamse Gemeenschap drie vertegenwoordigers heeft, HETPALEIS, waar vier vertegenwoordigers mogen worden aangeduid, Flagey en de Vlaamse Kunstcollectie. Ook die werden in de desbetreffende krant niet vermeld. Er zijn met meerdere instellingen gesprekken geweest, op het niveau van de voorzitter van de raad van bestuur, het enige gepaste niveau.

Sommigen hadden van de mogelijkheid gebruik kunnen maken om zelf een voordracht te doen, maar hebben dat niet gedaan. Dat is hun volste recht. Voor elk van de mandaten heb ik me laten leiden door de toepassing van de zetelverdeling in dit Vlaams Parlement en gepoogd een gepaste invulling te maken. Voor alle instellingen heb ik die opgesomd. Bovendien gaat het om instellingen waar de Vlaamse Gemeenschap niet altijd de enige of de dominante speler is, dus kan men ook niet verwachten dat de Vlaamse Gemeenschap alleen alle verantwoordelijkheden draagt op het vlak van diversiteit. Ook het overleg over dit soort zaken is niet altijd evident: dat spreekt voor zich.

Bij de beslissingen deze zomer inzake de samenstelling van de raden van bestuur heb ik me laten leiden door de huidige wetgeving. Ja, ik ben er een voorstander van om meer op een andere manier te werken, namelijk in de geest van good governance. De Vlaamse Regering heeft in de zomer al een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering goedgekeurd, en daarnaast wordt momenteel alles in kaart gebracht om na te gaan wat en waar moet worden aangepast in de decreten en/of de statuten. Dat wordt echter doorkruist door de noodzaak van vervanging in bestaande organisaties of organen. Ik ga daar later in mijn antwoord nog even op in. Dat zal ook zijn doorwerking hebben in de rest van het politieke jaar.

Ik meen dat mij wordt verweten dat wat ik heb gedaan, niet correct zou zijn. Dat vind ik toch wel enigszins kort door de bocht. Mevrouw Idrissi, ik herinner u eraan dat in de vorige legislatuur, mede door uw partij, zelfs het Cultuurpact niet werd toegepast. Daarvoor heeft men een aantal juridische procedures ingeleid. Het moest toen enkel gaan om personen die gelieerd waren aan de toenmalige meerderheid.

Het is belangrijk dat we met de commissie Cultuur een gezamenlijk standpunt zouden kunnen vinden over de samenstelling van raden van bestuur in de toekomst, maar ik wil toch nog wel iets kwijt over de Cultuurpactwetgeving, die trouwens over veel meer gaat dan enkel over de vraag hoe raden van bestuur worden samengesteld. Om het feitelijke Cultuurpact van 24 februari 1972 bindende kracht te geven, werd een gemengde commissie van Kamerleden en senatoren samengesteld. Zij moesten uit dit feitelijke akkoord de tekst van een wetsvoorstel distilleren dat de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen waarborgde. Dat heeft, zoals u weet, geleid tot de Cultuurpactwet van 16 juli 1973. Het Cultuurpact werd op 27 juni 1973 eveneens als voorstel van decreet bij de toenmalige Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap ingediend. Veel volksvertegenwoordigers en senatoren vonden namelijk dat een wet niet volstond en dat een decreet rechtskracht moest geven aan de bepalingen van het Cultuurpact die met de culturele autonomie van de gemeenschappen te maken hadden. Volgens de Nederlandse Cultuurgemeenschap zou de Cultuurraad

door de goedkeuring van het voorstel van decreet bovendien duidelijk de wil vertolken om zich bij het Cultuurpact aan te sluiten.

Juridisch kan men echter ook het standpunt innemen dat het Cultuurpact een rechtstreekse uitvoering is van het Grondwetsartikel met betrekking tot de ideologische en filosofische minderheden, zodat een wet volstaat.

Artikel 131 van de Grondwet legt aan de federale wetgever de bevoegdheid op om maatregelen te treffen voor de bescherming van de ideologische en filosofische minderheden die bestaan binnen elk van de gemeenschappen, evenwel zonder de bevoegdheden van de decreetgever ter zake uit te sluiten.

Ik ben ondertussen voor de instellingen die volgens het Cultuurpact moeten worden ingevuld, in overleg met de Cultuurpactcommissie die de wijze waarop een en ander kan worden gecombineerd met onafhankelijke bestuurders – lees: het decreet Deugdelijk Bestuur – onderzoekt. Ze hebben mij hun standpunt in juli meegedeeld. Ik wil dit stuk ook aan de commissieleden bezorgen. Het is mede de basis voor de beslissing van 17 juli 2015 waar een besluit van de Vlaamse Regering is goedgekeurd.

We kunnen ons ook afvragen of het voor het aanduiden van nieuwe raden van bestuur in de context van good governance wel of niet logisch is dat parlementsleden zetelen in de raad van bestuur van grote stadstheaters.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Minister, u reageert heel gepikeerd. Ik stel u een vraag omdat ik u de kans wil geven om meer duidelijkheid te scheppen. Mijn enige bezorgdheid is hoe cultuurhuizen zo goed mogelijk worden beheerd. Daarbij komt een goed functionerende raad van bestuur. U geeft zelf aan dat u good governance en diversiteit belangrijk vindt. Ik vraag u dus hoe u dat in deze ronde hebt gedaan. Dat is mijn taak als parlements lid.

En wat doet u? U reageert gepikeerd. U vindt good governance belangrijk. Wel, ik vind dat ook belangrijk. U vindt het belangrijk dat huizen goed worden bestuurd. Wel, dat vind ik ook. U vindt het belangrijk dat de huizen meer diversiteit krijgen. Ik vind dat ook. Dus stel ik u die vraag. En u reageert gepikeerd omdat u opnieuw uw beleid niet waarmaakt.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik begin met een apocalyptisch beeld. Stel je voor dat de verkiezingen anders waren verlopen en dat er andere partijen in de zetel zaten, dan vraag ik me af of deze vraag om uitleg wel zou zijn geformuleerd, of misschien anders. Mevrouw Idrissi, u zegt dat er vanuit de cultuursector bezorgd wordt gereageerd op de recente benoemingen. In de krant lees ik dat men de wenkbrauwen fronst. Volgens de indiener die aan het woord is, variëren de adjectieven. Ik wil graag weten wie er bezorgd is. Er wordt zoveel gezegd. Je hebt ook mensen die zeggen dat Elvis leeft.

Wat we doen, is niet hetzelfde als wat er vroeger gebeurde. Het is niet omdat iemand een bepaalde partijkaart heeft, dat hij daarom geen goed bestuurder is. Het is iets anders als het gaat over CEO's. Daar moet je andere procedures volgen. Dat is nogal logisch. Ik wil meegaan in de oefening om het Cultuurpact te herbekijken, maar dat is wel een federale materie. Het is alsof er nu plots een groot probleem is, dat de bestuurders allemaal onbekwaam zijn. Stel je voor dat ik een oud-parlements lid die in de raad van bestuur van de VRT zit, zou bestempelen als onbekwaam. Ik zou er niet willen aan denken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over Kunsterfgoed – 67 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, de erfgoedsector is momenteel druk doende met focusgroepen om het toekomstige Vlaamse culturele erfgoedbeleid vorm te geven. In de kunstensector werd de voorbije weken de laatste hand gelegd aan de aanvraagdossiers voor de structurele subsidies in het kader van het nieuwe Kunstendecreet. Op het eerste gezicht hebben beide sectoren niet veel raakpunten, maar met deze vraag wil ik uw specifieke aandacht vragen voor het kunsterfgoed.

De professionele kunstenuorganisaties worden verondersteld om zelf zorg te dragen voor hun eigen erfgoed. Firmament helpt hen daarbij, maar haar werking dekt niet de volledige kunstensector en het is bovendien geen bewaarinstelling.

Voor de architectuur kennen we het Centrum Vlaamse Architectuurarchieven (CVAa) dat advies geeft en via publicaties en tentoonstellingen een breed publiek probeert te betrekken bij dit architectuurerfgoed in Vlaanderen. Voor individuele kunstenaars –beeldende kunstenaars, componisten, audiovisuele kunstenaars, enzovoort – of voor professionele kunstenuorganisaties die hun werking stopzetten, is het al wat moeilijker om hun archieven deskundig te bewaren en te ontsluiten. Vroeger konden ze terecht in het Archief en Museum van het Vlaamse Cultuurleven (AMVC), maar dat is sinds het begin van deze eeuw verveld tot het Letterenhuis, en dat draagt nu zorg voor het literair erfgoed. Dat is zijn kerntaak. Die taak vervult het met verve en met succes.

Dit heeft echter tot gevolg dat er sindsdien in Vlaanderen geen echte bewaarinstelling meer is voor het kunstenerfgoed: dans, theater, beeldende kunst, enzovoort. De steunpunten in de kunstensector, het Vlaams Theaterinstituut en het Vlaams Muziekcentrum, hebben die leemte opgevuld en tijdens hun bestaan uitgebreide archieven verzameld. Maar sinds de oprichting van het eengemaakte kunstensteunpunt is niet duidelijk wat er nu met die archieven moet gebeuren.

Minister, bent u op de hoogte van het ontbreken van een Vlaams erfgoedbeleid voor de kunstensector? Zult u deze problematiek ook opnemen in uw aangekondigde visienota die moet leiden tot een nieuw Cultureel-erfgoeddecreet? Het kunstensteunpunt is niet verantwoordelijk voor het archief van zijn voorgangers maar is wel bekommerd over de toekomst ervan. Welke concrete oplossing ziet u voor een goede bewaring en ontsluiting van dit waardevolle archief?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Bastiaens, zoals u aangeeft, wordt van kunstenuorganisaties die een meerjarige werkingssubsidie ontvangen, verwacht dat ze zelf instaan voor hun archief. In het Kunstendecreet is hiertoe de zorg voor het eigen archief ingeschreven als subsidievoorwaarde.

Kunstenuorganisaties en kunstenaars kunnen voor de zorg voor en ontsluiting van hun archief worden begeleid door expertisecentra, zoals Het Firmament voor theater en dans, Resonant voor muzikaal erfgoed, CVAa voor architecturaal erfgoed en PACKED voor digitalisering.

Deze expertisecentra ontwikkelden specifiek voor de kunstensector TRACKS, een toolbox met richtlijnen voor de archiefzorg in de kunsten. Deze toolbox, die zich richt tot de hele kunstensector, beoogt het stimuleren van de bewustwording van

de zorg voor het eigen archief en collectie. Daarnaast biedt het een operationele invulling voor de bovenvermelde subsidievoorwaarde 'Zorg voor het eigen archief' in het Kunstendecreet.

De administratie zal vanaf 2017 de basiszorgrichtlijnen, zoals geformuleerd in TRACKS, opvolgen in het kader van het nieuwe Kunstendecreet. Organisaties die werkingssubsidies ontvangen, zullen zich in aanvraagdossiers en actieplannen moeten verhouden tot deze richtlijnen.

Kunstenorganisaties of kunstenaars die de zorg voor het eigen archief niet langer zelf kunnen opnemen, worden gestimuleerd om het over te dragen aan een publieke of private professionele bewaarinstelling die de zorg kan overnemen. Voor wat de schrijversarchieven betreft, fungeert het Letterenhuis als eerste aanspreekpunt en bewaarplek.

Voor archieven van kunstenaars of organisaties uit andere kunstdisciplines bestaat er inderdaad geen centrale bewaarplek. Hiervoor fungeert het bestaande netwerk van musea, private of publieke archiefinstellingen en de erfgoedbibliotheken als bewaarplaats. In de praktijk bevinden zich kunstenaarsarchieven in het Rijksarchief of andere publiekrechtelijke (stedelijke en provinciale) archiefinstellingen, in culturele archiefinstellingen als KADOC, Amsab, Liberaal Archief enzovoort, en in musea en universiteiten.

Deze organisaties maken autonoom de beslissing of een archief al dan niet in bewaring wordt genomen, onder andere ook rekening houdend met hun eigen collectieplan en -profiel. Het belang van het oeuvre, de link met de eigen collectie, de beschikbare middelen en de kosten die voor een goede bewaring zijn vereist, vormen de criteria die de instellingen hierbij (kunnen) hanteren.

Omdat kunstenaarsarchieven verspreid in de diverse bewaarinstellingen worden opgenomen, is het belangrijk dat via het register van private archieven van Archiefbank Vlaanderen in kaart wordt gebracht waar deze private kunstenaarsarchieven zich bevinden. Ook de mappings die de landelijke expertisecentra opmaken, spelen hierin een belangrijke rol.

Er wordt dus wel degelijk een erfgoedbeleid gevoerd voor de kunstensector. Ik ben mij er tegelijk van bewust dat het ontbreken van een erfgoedexpertisecentrum voor de beeldende kunst, of het gebrek aan middelen en depotruimten bij de huidige collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties in het veld, als een manco wordt ervaren.

In het kader van het visietraject cultureel erfgoed, dat in 2016 moet uitmonden in een conceptnota, zal deze problematiek dan ook aan bod komen. Er is een parallel met de discussie met betrekking tot de vraag van mevrouw Coudyser over de conservatoriumbibliotheken.

De kunstensector is een van de vele maatschappelijke domeinen waar erfgoed wordt gecreëerd en geproduceerd. Veel cultureel erfgoed wordt bewaard en beheerd door andere dan cultureel-erfgoedorganisaties: privépersonen, kunsten- of middenveldorganisaties. Hoe het erfgoedbewustzijn in deze verschillende maatschappelijke domeinen binnen te brengen en te vertalen naar een duurzame erfgoedzorg, is inderdaad een belangrijke uitdaging voor het cultureel-erfgoedbeleid en de erfgoedsector. Het zal dan ook een belangrijk vraagstuk zijn dat aan bod zal komen in het visietraject. Het antwoord zal in samenwerking met deze maatschappelijke sectoren gezocht moeten worden.

De problematiek van het archief van het Kunstenpunt is mij welbekend. Op dit moment onderzoek ik nog op welke manier de bewaring en ontsluiting van dit archief kan worden gegarandeerd.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Het is inderdaad belangrijk dat u aangeeft dat we hier nog met een manco zitten. We zitten met een heel grote versnippering. We hebben niet echt één plek. Ik denk ook niet dat het noodzakelijk is om één fysieke plek te hebben. We moeten wel een aantal bewaarinstellingen hebben. Ik maak me wel zorgen over die versnippering, en ook over het feit dat we op dit moment moeten rekenen op de goodwill van allerlei soorten organisaties en instellingen om archieven op te nemen. Daar zit niet echt een verhaal achter. Ik vrees dat er op die manier hiaten zouden kunnen ontstaan. U hebt zelf gezegd dat het inderdaad over waardevol erfgoed op zich gaat. Als we tot een betere ontsluiting willen komen, zullen we daarvoor een 'chapeau' moeten zoeken. Die 'chapeau' is noodzakelijk in het kader van onderzoek. Op dit moment is alles wat versnipperd. Bij het bewaren van de archieven hoort natuurlijk ook onderzoek. Er zouden heel wat opportuniteiten in kunnen zitten. Maar voor de onderzoekers die er vandaag aan zouden willen beginnen, is het wel een moeilijke opdracht.

Ik kijk uit naar hoe we daar in de toekomst vorm aan kunnen geven en hoe we het erfgoed voor de toekomstige generaties kunnen vrijwaren en vooral ook ontsluiten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de overdracht van buitendiensten van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media naar het lokale niveau
– 84 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, half juli 2015 stelde het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media een kerntakenplan op. Daarin valt te lezen dat er wordt onderzocht of een aantal buitendiensten eventueel zouden kunnen worden overgedragen naar een andere actor. Er worden vier diensten opgenoemd: de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letterkunde (KANTL), de landcommanderij Alden Biesen, het Vlaams Gemeenschapscentrum Voeren en het Frans Masereel Centrum. Tot hier loopt dat allemaal zonder problemen maar dan, zoals dat gaat in Limburg, verschijnt er een groot artikel in Het Belang Van Limburg: "Vlaanderen wil Alden Biesen overdragen aan stad Bilzen".

Net als de andere buitendiensten ontvangt Alden Biesen structurele steun van Vlaanderen, en uiteraard ook veel of alle financiële steun, maar de landcommanderij wordt ook ondersteund met middelen uit het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK).

De Vlaamse Regering heeft eind juni nog beslist om een extra evenement te organiseren in Alden Biesen vanaf 2016: een klank- en lichtspel van niet minder dan 1,7 miljoen euro.

We lezen dan in de krant dat de Vlaamse Regering Alden Biesen wil overdragen. We lezen ook dat de woordvoerder van de minister zegt dat er al verkennende gesprekken zijn geweest met de stad Bilzen en dat die haar interesse kenbaar zou hebben gemaakt. Dat wordt dan tegengesproken door de desbetreffende burgemeester. Ik hoef u dus niet te zeggen dat er heel veel onduidelijkheid over bestaat. Op de gemeenteraad gisteren in Bilzen waren er dan ook de nodige vragen en tegenstellingen.

Minister, daarom stel ik u enkele vragen, zodat u duidelijkheid kunt verschaffen.

Zijn er al onderhandelingen opgestart met de betrokken lokale besturen en zo ja, in welke fase bevinden zich deze onderhandelingen? Is het al duidelijker of de overdracht gebeurt met behoud van middelen en personeel? De lokale burgemeester heeft al laten weten dat er, indien het zo zou zijn, boter bij de vis zal moeten komen. Op welke manier zullen de Vlaamse investeringen in rekening worden gebracht bij de overdracht? Eind juni werd nog beslist om permanent een extra spektakel van 1,7 miljoen euro te organiseren in Alden Biesen. Als men toch denkt aan een overdracht, heeft men dan ook gedacht aan de mogelijkheid van een hergroepering met provinciale en in de toekomst ex-provinciale instellingen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik ben blij dat u deze vraag stelt, zo kan ik enige opheldering geven bij de fameuze voorpagina van vorige week in Het Belang Van Limburg, in deze wereld van vrije media.

Mevrouw Christiaens, er zijn nog geen onderhandelingen opgestart met de lokale besturen. Naar aanleiding van de agendering van het kerntakenplan op de bijeenkomst van de Vlaamse Regering op 17 juli 2015, waarnaar u verwijst, is er wel een verkennend gesprek geweest met de lokale besturen van Bilzen en Voeren.

De verwarring over 'gesprekken', het meervoud van 'gesprek', is als volgt ontstaan. Er zijn verschillende gesprekken geweest over de herziening van de overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en Alden Biesen op zich. Die gesprekken zijn, zoals u weet, afgerond. Maar met betrekking tot het onderwerp van uw vraag is er één verkennend gesprek geweest, niet meer en ook niet minder.

Het doel van dit gesprek was de lokale besturen op de hoogte te brengen van het mogelijke voornemen van de Vlaamse Regering om de overdracht van de buitendiensten Landcommanderij Alden Biesen en het Vlaams Gemeenschapscentrum Voeren, die toevallig allebei in Limburg liggen, te onderzoeken. Niet meer en niet minder. Voor wat de KANTL en het Frans Masereel Centrum betreft, is de overdracht naar een lokaal bestuur geen optie. Voor deze twee buitendiensten zullen andere pistes onderzocht worden.

Er is dus helemaal nog geen duidelijkheid over de eventuele overdracht van middelen en personeel. Dit zal deel uitmaken van de onderhandelingen, net als de termijn waarop een overheveling zou plaatsvinden. In voorkomend geval – ik blijf zeer voorzichtig en hypothetisch – voorziet de Vlaamse Regering wel een 'warme overdracht', die een toekomstig exploitatiemodel alle kansen tracht te geven. In voorkomend geval zullen de investeringen deel uitmaken van de onderhandelingen.

U vraagt ook naar een hergroepering van ex-provinciale instellingen. Een samenwerking tussen Z33 en Frans Masereel is een mogelijkheid, maar dat moet nog helemaal uitgeklaard worden. Zoals u weet, is Z33 een provinciale instelling, die zal worden overgedragen naar een andere overheid. Deze overdracht is nu mijn eerste bezorgdheid. Als deze is gerealiseerd, kunnen we bekijken welke samenwerkingen in het profiel van de instellingen vallen.

Ik besluit. Er is zeer veel onrust ontstaan door de mediatieke uitvergrotingen – en dat is op zich geen probleem – van een en ander. Dit is geopperd als mogelijkheid in het kerntakenplan. Niet meer en niet minder. Voor mij is dit geen topprioriteit. Als we daar goede oplossingen voor kunnen vinden, des te beter. Maar als dit niet mogelijk is, dan is het niet erg, want dit is geen topprioriteit.

Ik betreur de onrust die daarmee op het terrein is ontstaan. We zullen bekijken welke problemen we in Limburg kunnen oplossen. Ik heb de mogelijkheid

gecreëerd om rond het Kunstendecreet de regionale spreiding van een aantal subsidies te bekijken en te verbeteren. Ik zeg niets nieuws, maar ik ga niet alle Limburgse problemen tegelijk oplossen.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, dank u wel. De problemen moeten inderdaad stap voor stap worden opgelost. Ik ben blij te horen dat dit voor u geen topprioriteit is. Dat is het voor ons, voor alle duidelijkheid, ook niet.

Ik verwijs naar een artikel dat uzelf eind mei in Het Belang Van Limburg hebt laten plaatsen. U zegt daarin dat u bezorgd bent voor Limburg op cultureel vlak. We hebben nu een Vlaamse instelling, zijnde Alden Biesen. Dat draait goed. Dat is een fantastisch domein met bovenlokale, euregionale uitstraling. De denkpiste om te onderzoeken of de enige Vlaamse instelling van Limburg moet worden gelokaliseerd, en dan nog niet eens op provinciaal niveau, kunnen wij totaal niet volgen. Dat is voor ons zeker geen topprioriteit. Wij willen integendeel een pleidooi houden voor de Vlaamse middelen van de Vlaamse instelling die Alden Biesen is en om dat op die manier te behouden.

Bart Caron (Groen): Dit wordt ongetwijfeld vervolgd. Ik brei er de komende weken misschien wel een West-Vlaams luik aan. Dit loopt een beetje samen met de provinciale inkanteling. Er zijn verbanden met betrekking tot de herindelingen, de kerntaken en de provinciale middelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.